

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADENIS - WEDNESDAY GEGUŽĖS - MAY 3, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05/02/00

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 87

Kaina 50 c.

PERIODICALS
May 3,

Vol. LXXXVIII

Konservatorius į Seimo
rinkimus ves V. Landsbergis

Vilnius, gegužės 2 d. (BNS) — Pirmadienio vakarą įvyko Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) prezidiumo posėdis, kuriame aptarti pasirengimai spalio 8 dieną įvyksiantiems Seimo rinkimams. Konservatorių vadovybė neabejoja, kad partijai Seimo rinkimų metu turi vadovauti Vytautas Landsbergis.

Anot pranešimo, prezidiumas laikosi nuostatos, kad konservatoriai į Seimo rinkimus turėtų eiti su Vytautu Landsbergiu, kaip partijos pirmininku.

Praėjusią savaitę spauda, remdamasi konservatorių frakcijos Seime nariais, pranešė, jog įvairiuose partijos lygmenyse kalbama apie tai, jog V. Landsbergis partijos vadovo poste turi pakeisti premjerą Andrių Kubilių. Be to, žinoma, kad V. Landsbergis yra nepopuliarus kai kuriuose partijos skyriuose, ypač keliose skrysiuose aukštaitijoje. Viešosios nuomonės apklausose V. Landsbergis seniai yra iškritęs iš populiariausių politikų rato.

Anot konservatorių spaudos tarnybos, pasirengimo rinkimams į Seimą grupės vadovu

paskirtas A. Kubilius. Seimo rinkimų 1996 m. metu konservatorių rinkimų kampanijai vadovavo Rimantas Pleikys. Dabar jis yra Nuosaukių (konservatorių) frakcijos, subūrusios buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus šalininkus, seniūnas.

Gegužės 13 dieną įvyksiančioje konservatorių partijos konferencijoje numatoma patvirtinti partijos kandidatų į Seimą sąrašą sudarymo, kandidatų iškelimo vienmandatėse apygardose principus ir tvarką. Rugšėjo 2 d. numatoma sušaukti konservatorių partijos suvažiavimą, kuriame bus sudaryta partijos vadovybė. Suvažiavimas rinks pirminką, jo teikimu tvirtins pavadojus, rinks 15 tarybos narių.

V. Landsbergis, kuris buvo konservatorių vadovu pat partijos išikurimo 1992 m., pastarąjį kartą pirmininku išrinktas III partijos suvažiavime 1998 m. lapkritį.

Pernai per dvi neeilinio IV suvažiavimo dalis buvo pakeista partijos vadovybės struktūra bei demokratizuoti įstatai.

Seimas skubotai apsisprendė dėl
IAE pirmojo bloko uždarymo

Vilnius, gegužės 1 d. (BNS) — Seimas antradienį ypatingos skubos tvarka priėmė prielaidas vertinamą įstatymą, kuriuo numatyta iki 2005 metų uždaryti Ignalinos atominės elektrinės pirmąjį bloką.

Už šį, istoriniu laikomą, sprendimą balsavo 67, prieš — 25, susilaikė 2 Seimo nariai.

Seimo Etikos ir procedūrų komisijai nustatius ankstesnį Statuto pažeidimą, antradienį Seimo visuotiniame posėdyje buvo surengtas projekto svarstymo tęsinys. Etikos ir procedūrų komisija padarė išvadą, kad balandžio pabaigoje posėdžio pirmininkas Arvydas Vidiūnas pažeidė procedūras, neatšizvelgęs į opozicijos pasiūlymus padaryti projekto svarstymo pertrauką.

Antradienį posėdyje svarstytas Ekonominio komiteto patobulintas projektas. Po svarstymo projekto buvo priimtas. Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pasiūlė priimti įstatymą ypatingos skubos tvarka, ir šiam siūlymui dauguma parlamentarų pritarė.

Projektą „stumti“ konservatorių atstovai smarkiai „susikirtė“ su buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus šalininkais nuosaukiškais konservatoriais bei opoziciniu Socialdemokratų ir LDDP frakcijų atstovais, kurie kritiškai abiecia daugumą įstatymo nuostatų.

Pagrindinis „per ankstyvo“ IAE uždarymo kritikas G. Vagnorius teigė, kad Seimas ypatinga skubos tvarka priima valstybei 20 mlrd. litų įsipareigojimus. „Skubus viešas sprendimas įstatymu išpa-reigojimas artimiausiu metu uždaryti pirmąjį bloką, negavus tokios branduolinės saugos ekspertų rekomendacijų ir nesulaukus tarptautinių finansinių institucijų patvirtinimo del būtinės realios finansinės paramos, yra neatsa-

kingas ir neprotingas politinis sprendimas, kuris artimiausiais metais užkraus varganam šalies biudžetui papildomą milijardų naštą, ženkliai padidins elektros energijos tarifus ir dar apsunkins šalies ekonominę ir daugelio žmonių socialinę būklę“, rašoma G. Vagnoriaus pranešime spaudai.

Anot G. Vagnoriaus, panašų žalingą Lietuvai sprendimą 1994 m. buvo priėmęs Adolfas Šleževičius vyriausybės energetikos ministras, pažadėdamas dar 1998 m. uždaryti pirmąjį Ignalinos atominės elektrinės bloką, dėl ko vėliau labai pasunkėjo Lietuvos derybinės pozicijos su įvairiomis tarptautinėmis institucijomis. Tada Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) ir dabartinio Seimo vadovas apkaltino LDDP valdžią valstybės interesus išdavimu.

„Toks valstybės vadovų politinis nenuoseklumas gali atseleiti mokesčių mokėtojams milijardus litų, o be realių finansų negalėjimas įvykdyti sunkaus viešasiališko įsipareigojimo — ilgam atidėtų derybų pabaigą ir naudingą Lietuvai narystę Europos Sąjungoje“, perspėjo Seimo nuosaukių konservatorių frakcijos įtakingas narys.

* **Demokratų ir Tėvynės liaudies partijos** antradienį paskelbė įkuriančios savo bendrą frakciją Seime. Kaip visuotiniame Seimo posėdyje pareiškė Tėvynės liaudies partijos (TLP) pirmininkas pavaduotojas, Kovo 11-sios akto signataras Vidmantas Žiemelis, įkuriamą Jungtinę demokratų ir Tėvynės liaudies partijų frakciją, kuri suburs tris abiejų partijų Seime atstovaujančius parlamentarų — TLP pirmininkę Laimą Andrikiene, Demokratų partijos pirmininką Saulių Pečiulioną bei V. Žiemelį. Frakcijos pagrindinis tikslas — stiprinti demokratine bei modernią Lietu-

Nuotr.: Margučių ridenimo varžybose prezidentūros kieme pasilenkusi su akiniais Alma Adamkienė.

Kestutis Vanaga (Elta) nuotr.

Vaikų globos namų auklėtiniai
linksminosi Atvelykio šventėje

Vilnius, balandžio 29 d. (Elta) — Lietuvos prezidento žmona Alma Adamkienė prezidentūros kieme šeštadienį surengė Atvelykio šventę vaikų globos namų auklėtiniais. Šventėje dalyvavo ir prezidentas Valdas Adamkus.

Iš viso prezidentūroje svečiavosi apie 200 vaikų iš įvairių vaikų globos namų — Trakų, Merkinės, Švenčionių, Pabrados, Marijampolės, Vilniaus bei Viešintų. Šeštadienį susirinkę prezidentūroje pirmąjį valstybės porai bei savo draugams jie šoko, dainavo ir vaidino.

Garsioji Viešintų klotimo

UAB „Lietuvos aidas“
direktorius prašo kelti

Vilnius, gegužės 1-2 d. (BNS) — UAB „Lietuvos aidas“ direktorius Algimantas Patamsis pirmadienį paprašė Vilniaus apygardos teismo išskirti bankroto bylą bendrovei.

Antradienį A. Patamsis atsisakė iš UAB „Lietuvos aidas“ direktoriaus pareigų. Pirmadienį atsisakė dvi dienas „Lietuvos aidas“ vyriausiasis redaktorius Rimantas Varnauskas. Šie žingsniai padaryti po to, kai kontrolinių laikraščio akcijų paketą įsigijo verslininkas Algirdas Pilvelis, vadovaujantis neįtakingai Reformų partijai.

A. Patamsis teigė, kad pareikšimas teisimui dėl bankroto bylos iškelimo nėra susijęs su tuo, kad laikraščio savininku tapo A. Pilvelis. Anot direktoriaus, tai padaryti jam įpareigoja Bankroto įstatymas, kurį privalu vykdyti, kas bebūtų laikraščio savininku. A. Patamsio pareikšime teisimui rašoma, kad UAB „Lietuvos aidas“ pagal 1999 m. ir pagal 1998 m. veiklos rezultatus ir pateiktą Valstybinei mokesčių inspekcijai finansinę atskaitomybę yra nemoki. Tai yra, bendrovės įsipareigojimai viršija nuosavą kapitalą.

Anot dokumento, 1999 m. gruodžio 31 d. bendrovės įsipareigojimai buvo 5,128,390 litų, tai yra per vienerius metus padidėjo daugiau nei 1 vos valstybę, besiremiančią laisvų piliečių iniciatyva. Frakcijos seniūnu išrinktas V. Žiemelis. (BNS)

teatro pamaina — to paties kaimo mažieji, susibūrę į vaikų folkloro teatrą „Žaginis“, suvaidino nuotaikingą, tautosakos motyvus atliepanti spektaklį. Pasak šio teatro vadovės Galinos Germanavičienės, penkerių metų jubiliejų šventantis kolektyvas, pripažintas tarptautinėse festivaliuose, šiemet rengiasi kelionei į Japoniją, kur vyksiančiame pasauliniame teatru festivalyje „Žaginis“ atstovaus Lietuvos kultūrai.

Vėliau vaikų globos namų auklėtiniai dalyvavo atvelykinių margučių ridenimo varžybose, dainavo ir šoko, papiečia-

vo greitojo maisto restorane „Užsuk“.

Šventę prezidentūroje parėmė „Glaxo Wellcome“, „Naujoji Rūta“, „Master Foods“, „Coca-Cola Bottlers Lietuva“, A. Gricevičiaus lietuvių saldinių fabrikas „Rūta“, taip pat „Bristol-Myers Squibb Company“.

Atvelykio šventę vainikavo baletas „Silfidė“ Lietuvos Nacionaliniame operos ir baletų teatre.

Atvelykio šventę vaikams prezidentūroje A. Adamkienės labdaros ir paramos fondas rengia jau treči metus iš eilės.

* **Oficialiai Kaune po savivaldybių tarybų rinkimų** pirmą kartą praėjusį sekmadienį lankėsi Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis stengėsi kuo mažiau bendrauti su savo aršiu kritiku, naujuoju miesto meru Vytautu Šustausku, teigia „Lietuvos rytas“ (05.02). „Iš mūsų pusės buvo parodytas svetingumas, bet jį V. Landsbergis pabrėžtinai ignoravo. Reikia tikėtis, kad Seimo pirmininkas vis dėlto persilauš, tačiau tai jau jo problema“, laikraštis cituoja V. Šustausko žodžius ir primena, jog praėjusį sekmadienį Kaune lankėsi V. Landsbergis kartu su V. Šustausku atidengė Steigiamojo Seimo 80-mečiui sukurto atminimo lenktynių. Čia nutiko įvykis, kurį kauniečiai iškart pavadino istoriniu — du politikai vienas kitam paspaudė rankas. Taigi — „Kaune — priverstinės paliaubos“.

* **Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT)**, antradienį Seime priėmus STT įstatymą, tapo atskaitinga prezidentui ir Seimui, o jos vadovą skirs ir atleis prezidentas. Iki šiol nuo 1997 m. veikiančios STT veikla buvo apibūrinama Policijos įstatyme. Ši tarnyba veikė prie Vidaus reikalų ministerijos. Svarbiausios jos užduotys — tai kova su korupcija, antikorupcinio uždarymo programų rengimas.

* **Neretai Seimo, vyriausybės nariai teigia**, kad būtina atgaivinti pramonę ir nedarbo problema išnyks. „Niekas panašaus. Štai ir Europoje, ir Amerikoje pramonėje dirba po 17 proc. žmonių. Kur kiti? Jie teikia paslaugas. Taigi ir pas mus derėtų plėsti paslaugų sferą. Dabar nuvaziavę į koki miestelį nerasi jame nei

Apdovanoti žydus gelbėję
Pasaulio teisuliai lietuviai

Vilnius, gegužės 2 d. (BNS) — Antradienį, minėdamas Antrojo pasaulinio karo holokausto aukų atminimą — Katastrofos dieną, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus dieliam būriui Pasaulio teisulių ar jų palikuonių teikė Žuvusiųjų gelbėjimo kryžius.

Tarp 51 apdovanotųjų — inteligentijos atstovai, katalikų dvasininkai, darbininkai, ūkininkai, kurie, kaip teigiama prezidento dekretu, „nepaisydami mirtino pavojaus sau ir savo šeimai, Antrojo pasaulinio karo metais gelbėjo žydus nuo nacių genocido“.

Iš apdovanotųjų 33 asmenys jau yra mirę, įskaitant tris kunigus — Bronių Gotautą, Kazį Kavaliauską ir Nikodemą Svogzlių-Milziną. Jiems skirtus kryžius priėmė Lietuvos žydų muziejus bei Šiaulių ir Kauno žydų vyskupijos.

Žuvusiųjų gelbėjimo kryžiais apdovanoti ir garsios Venclausko šeimos atstovai. Jau mirusį Stanislavą Venclauskienę buvo žymi Šiaulių dramos teatro aktorė.

Holokausto diena pasaulyje minima, pagerbiant Varšuvos geto sukilimą, žiauriai numalšintą 1944 metų gegužės 2-ja.

„Lemtingi tų metų įvykiai tapo tragiški visoms tautoms ir valstybėms, kuriose naciai bei jų kolaborantai vykdė holokaustą. Daugeliui tai tapo moralės ir žmoniškumo išmėginimu. Turime pripažinti, kad ne visi šį išmėginimą išlaikė. Bet negali išnykti iš istorijos ir tas faktas, kad priešinantys prievartai ir su-

žvėrėjimui, ne vienoje valstybėje žydai buvo slepiami ir gelbėjami. Jums atė, kad Lietuva nėra išimtis“, sakė V. Adamkus.

Pasak prezidento, „žmogiškumo ir gyvybės galia nepalyginti stipresnė už pastarąsias naikinti, plėsti, žudyti. Jos poelgiai buvo vertingesni už to meto pasaulio galingųjų politikų veiklą“. Apgailėstaudamas, kad į nemažai skaudžių istorijos klauksimų neatsakė iki šiol, V. Adamkus pažymėjo, kad ateitį lemia nauji žmonės. Pasak prezidento, jie supranta, kad nei vienas žmogus, nei viena tauta, nei valstybė nesukurs jokios gerovės, griudama svetimus gyvenimus ir likimus.

Iteikus apdovanojimus, į gausiai susirinkusiuosius kreipėsi viešnia iš Bostono Rosien Zerner, kurią, anuomet šešiametę mergaitę, Kaune išgelbėjo seserys Lida Golubovienė ir Natalija Fugalevičūtė. Ne vienas lietuvis rizi-kavosi, gelbėdamas ir jos motiną, o jos tėvas spejo iš Kauno geto pabėgti pas rezistentus.

Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkas pavaduotoja Maša Grodnikienė savo tautiečių vardu padėkojo gelbėtojams, kuriuos pagerbia Izraelio valstybė, suteikdama tauriems bebaimiams žmonėms Pasaulio teisulių vardus.

Lietuviai, gelbėję žydus, Lietuvoje paprastai yra apdovanojami du kartus per metus — Katastrofos dieną ir rugšėjį — Žydų genocido dieną.

Nuogastavimai dėl NATO
plėtos lydi ne vieną politiką

Vilnius, gegužės 2 d. (BNS) — Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas linkęs įsiklausyti į parlamentarės liaudininkės Laimos Andrikiene išspėjimą, kad Vakaruose blanksta entuziazmas dėl NATO plėtos antrosios bangos.

„Aš nedramatizuojau, bet žiūriu rimtai“, spaudos konferencijoje antradienį sakė centristų vad. Jis citavo senovės graikų patarlę „dievais tikėtis, bet saviems visą pirmą pasitikėti“ ir sakė, kad Lietuvos ateitį Šiaurės Atlanto sąjungoje nulems pirmiausia jos pačios sugebėjimai apsiginti nuo išorės grėsmių.

Praėjusią savaitę Tėvynės liaudies partijos pirmininkė, Seimo narė Laima Andrikiene po vizito JAV pareiškė, kad įtakingų Amerikos politikos veikėjų požiūris į NATO plėtos antrąjį ratą yra skeptiškas, o jeigu Senate ir Atstovų rūmuose dėl Lenkijos, Čekijos ir Vengrijos būtinų balsuojama iš naujo, neįvyktų ir pirmoji sąjungos plėtos banga.

Pasak R. Ozolo, centristai didelę reikšmę teikia Lietuvos mokslinėms pajėgoms, kurios gali sustiprinti Lietuvos galimybes gintis. Centristų vadas teigė esąs susizavęs Kauno technologijos universiteto Gynbos technologijų instituto

sukurtais unikaliais lazeriniais šaulių treniruokliais „LT-1“ ir „LT-2“ bei tebeįėjimo ir ginklo nutaikymo į taikinį riboto matomumo sąlygomis įtaisais „Apukas“.

Jis taip pat pareiškė pamėginąs gauti krašto apsaugos ministro leidimą kelias dienas kariuomenės bazėje Rukloje stebėti karių gyvenimą „nuo ryto iki vakaro ir nuo vakaro iki ryto“.

Pernai vasarą Estijos premjeras Mart Laar kelias dienas tarnavo kariuomenėje, taip mėginamas padidinti visuomenės paramą savo valstybės karinėms pajėgoms.

Pasak centristų vadovo, praėjusios savaitės pabaigoje Centro sąjungai Palangoje surengtą konferenciją „Nacionalinis saugumas amžių sandūroje“. Konferencijoje „kaip aktyvūs klausėjai“ dalyvavo ir Naujosios sąjungos (socialiberalų) bei Lietuvos liberalų sąjungos atstovai. Konferencijoje buvo pažymėta, kad valstybinis saugumas privalo išlikti viena pirmųjų valstybės ir visuomenės veiklos krypčių.

Konferencijos dalyviai nutarė pasiūlyti vyriausybei sudaryti darbo grupę, kuri parengtų Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo pataisas bei jų mokslinį pagrindimą.

KALENDORIUS

Gegužės 3 d.: Šv. Pilypas ir Jokubas, apaštalai; Aleksandras, Arvydas, Juvenalis, Kantvydė.

Gegužės 4 d.: Antanina, Bertas, Dargailas, Florjonas, Mintautė, Monika.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

SVEIKINAME

Sveikiname „Skautybės kelią“ švenčiantį garbingą sukaktį. Taip pat sveikiname ilgametę redaktorę j.v.s. Ireną Regienę. „Skautybės kelio“ puslapyje kiekvieną savaitę randame puikius straipsnius, pranešimus, sveikinimus ir žinias apie skautišką veiklą vienetuose. „Skautybės kelio“ puslapis „Drauge“ yra ypatingai svarbus šaltinis Skautijai, nes visuomenė ir skautiška šeima skaito ir džiaugiasi pasiekimais, liečiančiais jaunimą ir jo veiklą.

Linkime daug laimės, sėkmės ir ištvermės „Skautybės keliui“ ir sėsei Irenai.

Budekime!

v.s. Birutė Banaitienė
Lietuvių Skautų sąjungos Tarybos pirmininkė
v.s. Romas Otto
Lietuvių Skautų Brolijos Vyriausias skautininkas
v.s. Rita Penčilytė
Lietuvių Skautų Seserijos Vyriausia skautininkė
v.s. fil. Rimas Griškėlis
Akademinių Skautų sąjungos Vadijos pirmininkas

„SKAUTYBĖS KELIUI“ — 50 METŲ

Rodos, taip neseniai buvo tie pirmieji žingsniai „Skautybės kelyje“ dienraščio „Draugo“ trečiadienį puslapyje ir štai — auksinis jubiliejus! Rodos, taip neseniai „Draugo“ redaktorius kun. K. Barauskas kvietė į „Skautybės kelio“ redaktorių, — tuo keliu jau keliauta pusę šimtmečio šioje Atlanto pusėje. Dalis buvusių redaktorių jau amžinybėje. Dalis — „pensijoje“. Tik iš redakcinio kolektyvo likusi vienintelė j.v.s. Irena Regienė jau 36 metus be poilsio, be pertraukos tempia redaktoriaus vėžimą.

Pirmasis skautų skyrius, pavadintas „Skautybės keliu“, „Drauge“ pasirodė 1950 m. balandžio 19 dieną, trečiadienį, be skyriaus redaktoriaus, jį tvarkant patiemis „Draugo“ redaktoriams: pradžioje kun. Juozui Prunskui, vėliau v.s. fil. Broniui Kvikiui. Taip prabėgo 1950 m. vasara. Tų metų rudenį buvau kun. K. Barausko pakviestas pirmuoju „Skautybės kelio“ redaktoriu nuo 1950 m. spalio mėn. 4 d. Redaguoti teko tik iki 1951 m. vasario 10 d., nes pradėtos studijos Illinois universitete ir sunkus fizinis darbas naktimis nebeįvyko laiko redagavimui.

Antroju „Skautybės kelio“ redaktoriu, nuo 1951 m. vasario 14 d. iki 1951 m. spalio 17 d. buvo s. Stasys Rudys. Trečiuju „Skautybės kelio“ redaktoriu, nuo 1951 m. spalio 31 d. iki 1953 m. gegužės 20 d. buvo ps. Alfonsas Valatkaitis. Šiuo laikotarpiu, nuo pat pradžios, „Skautybės kelias“, jame skelbiama informacija buvo nepaprastai svarbi atsikuriantiems Amerikoje bei Kanadoje LSS vienetams.

Ketvirtuoju „Skautybės kelio“ redaktoriu, nuo 1953 m. gegužės 27 d. iki 1956 m. birželio 13 d. buvo s. Alfonsas Kerelis, tuo metu ejęs ir „Lituanicos“ tunto adjutanto pareigas. Po jo „Skautybės kelio“ leidyba buvo 2 mėnesius nutrūkus.

Penktuoju „Skautybės kelio“ redaktoriu vėl buvo pakviestas, jau Illinois universitetą baigęs, ps. Bronius Juodelis, nuo 1956 m. rugpjūčio 29 d., iki 1957 m. rugsėjo 25 d.

Šeštuoju „Skautybės kelio“ redaktoriu, nuo 1957 m. spalio 2 d. iki 1958 m. rugsėjo 17 d. buvo ps. Romualdas Viskantas. „Skautybės kelią“ pra-

dėjo globoti Chicagos skautininkų-kių ramovė.

Septintuoju „Skautybės kelio“ redaktoriu buvo s. Pranas Nedzinskas, nuo 1958 m. rugsėjo 24 d. su fil. Kęstutiu Ječium iki 1961 m. balandžio 25 d. Vėliau su Liuda Česnaite, nuo 1961.04.26 iki 1962 m. kovo 22 d. Po to su Giedre Stasiškyte, nuo 1962 m. kovo 28 d., iki 1962 m. spalio 3 d.

Palikęs vienas, be padėjėjų, s. Pranas Nedzinskas „Skautybės kelią“ redagavo iki 1964 m. gegužės 20 d.

Nuo 1964 m. gegužės 27 d. „Skautybės kelio“ redagavimą perėmė redakcinis kolektyvas, kurį sudarė v.s. Pranas Nedzinskas, v.s. Irena Regienė, ps. Juozas Toliušis ir, trumpai buvusi ps. Dalia Koklytė. Likęs „triumviratas“ sėkmingai redagavo iki 1967 m. gegužės 3 d.

Devintąja „Skautybės kelio“ redaktore nuo 1967 m. gegužės 10 d. iki dabar, per 33 metus, yra j.v.s. Irena Regienė, eilę metų ištvermingai, talentingai, su meile dirbanti redaktoriaus darbu „Draugo“ dienraštyje. Už nuopelnus apdovanota LSS aukščiausiu „Geležinio vilko“ ordinu.

Per 50 metų kiekvieną trečiadienį skaitė ir dabar skaitydami „Skautybės kelią“, kurio negalėjo ir negali atstoti „Skautų aidas“, jo reikšmę mūsų organizacinėje veikloje gali suprasti visi ir visos LSS vadovai ir vadovės. Belieka tik palinkėti, kad „Skautybės kelio“ redagavimas tęstųsi dar daug daug metų.

j.v.s. fil. Bronius Juodelis

STOVYKLOS

Birželio 17 - 24 d. — Detroito „Baltijos“ ir „Gabijos“ tuntų stovykla Dainavos stovyklavietėje, Manchester, MI.

Liepos 15-26 d. — Čikagos skautų ir skautių stovykla Rakos stovyklavietėje, Custer, MI.

Rugpjūčio 5-13 d. — LSS Ramiojo vandenyno vasaros stovykla „Rambyn“ stovyklavietėje, Big Bear, CA.

Rugpjūčio 13-20 d. — LSS Atlanto rajono stovykla vyks Bolton, MA, Resolute Boy Scouts Camp.

j.v.s. fil. Bronius Juodelis, pirmasis ir penktasis redaktorius.

fil. prof. Romualdas Viskantas.

s. fil. Kęstutis Ječius.

36 METAI SU „SKAUTYBĖS KELIUI“

Kai 1964 m. balandžio mėnesį s. Prano Nedo kvietima įsipareigojau dalyvauti jo suburtame „Skautybės kelio“ redakcinio kolektyve, nemaniau, kad šis įsipareigojimas taps neatskiriama dalimi tolimo mano gyvenimo.

Kolektyvą sudarė keturios: s. Pranas Nedzinskas, ps. Juozas Toliušis, ps. Dalia Koklytė ir aš. Tarėmės, kad nebus sunku, jei paeiliui pasikeisdami kiekvienas kas mėnesį suredaguosime po vieną „Skautybės kelio“ laidą. Pavargęs nuo kelių metų redagavimo, Pranas Nedzinskas jau pirmame mūsų posėdyje pasiprašė trumpų atostogų. Sutikome. Tačiau tuomi brolio Prano redagavimo karjera ir baigėsi. Jis prie šio darbo nebeįėjo. Kitur studijas tęsti išvykdamas ps. Dalia Koklytė įsipareigojo taip pat atsisakyti. „Kolektyve“ likome dviese — brolis Toliušis ir aš. Nenusiminėme. Buvome jauni, entuziazmo netrūko. Stigo tik laiko, nes turėjome pareigas, dirbome, vykdydami pareigas tuntuose, skautiškoje ir kitoje lietuviškoje veikloje. Tačiau, atrodo, juo labiau esi užsiėmęs, tuo daugiau įstengi padaryti.

Medžiagą „Skautybės keliui“ teikėme iš Čikagos skautiškų vienetų, turėjome bendradarbius kitose vietovėse, nuolatine informacija teikė LSS Tarybos Pirmia, Brolijos ir Seserijos bei tuntų vadovybės. Broliai Toliušiai vis labiau įsipareigojant įvairių kitų skautiškų leidinių redagavimui, po trejų metų iš „Skautybės kelio“ redagavimo pasitraukė jis, nors ir likdamas ištikimu

j.v.s. Irena Regienė, „Draugo“ redaktorė, jau 36 metus redaguoja „Skautybės kelią“.

s. Juozas Toliušis iki mirties ištikimas „Skautybės keliui“.

s. fil. Bronius Kvikius, ilgametis „Draugo“ redaktoriaus patarimais talkinęs „SK“ redaktoriams.

s. prel. Juozas Prunskis, ilgametis „Draugo“ redaktoriaus, nesant redaktoriaus, redagavo ir „SK“.

s. Pranas Nedzinskas-Nedas.

s. Alfonsas Kerelis, stovykloje ant rasto sėdėdamas, prisimena laikus kai jis redagavo „Skautybės kelią“.

šio skyriaus bendradarbiu iki pat savo mirties 1999 m. vasario mėn.

Jau 36-ri metai kaip kas savaitę paruošiu naują „Skautybės kelio“ laidą — kasmet 50-52 laidas. Iki šiol paruošiau jau arti 1,800 laidų. Darbas nuolatos sunkėja, nes rašančių mažėja bendradarbiams iškeliaujant į Amžinybę. Sunkiau ir su informacija. Skautiškoji veikla gyva, tačiau viet net vadovybės mažai besirūpina tos veiklos aprašymais bei informacijos spaudai teikimu, neturi nei korespondentų, nei ryšinių su spauda. Suvažiavimuose (Sąjungos ir vienetų) vadovybės suka galvas kaip sudominti jaunimą ir jaunus tėvus, kad vaikai jungtųsi į skautišką veiklą. Kaip juos sudominti, jei skautiški vienetai apie savo veiklą tyli ir visuomenė apie juos mažai arba nieko nežino. Neretai net informacija apie sueigas, stovyklas, išskylas, geruosius darbus ir pan. nesirūpina.

Lietuviškoji spauda jaunimo auklėjimo organizacijoms atvira ir palanki. Sugebėjime ją įvertinti ir išmokime ją naudotis. „Draugo“ dienraštis jau 50 metų kiekvieną trečiadienį 2-3 psl. skiria skautams be užmokesčio ar kokių reikalavimų. Lietuviškos spaudos gerovei, kviečiu visus talkon. Daugiau dėmesio ir įvertinimo spaudai! Suvažiavimuose sutauptysi laiko nuo ilgų svarstymų kaip sudominti vaikus skautavimu, jei apie veiklą rašysime ir viešai dalyvausime uniformuoti visuomeniškuose renginiuose. Iš patyrimo žinau, kurie vienetai savo

jaunimą sudominti. Nuosirdžiai dėkoju visiems bendradarbiams. Dėkoju už sveikinimus, informacijas ir paskatinius. Labai vertinu „Skautybės kelio“ vardu siunčiančius paramos auksas „Draugui“ ar padėkos žodį už skautams skiriamą dėmesį ir savaitinį skautų puslapį vieneteliame už Lietuvos ribų lietuviškame dienraštyje, pasiekiančiame visus pasaulio kontinentus.

Džiaugdamasi „Skautybės

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pato išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, nusiųdami laikraštį patvirtinti, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šaltinio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltinio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šaltinio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorius — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesiunčiame.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLIES, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2809

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
ŠEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-8236

TERESĖ KAZLAUSKA, M.D.
Vėlių gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms.
Nuolaida naujai atvykusiems.

ASYA SEGALENE, M.D.
Rush University Consultants in
Allergy and Immunology
Konsultacijos suaugusiems ir
vaikams, sergantiems astma,
sinusitu, kvėpavimo takų ir
imunologinėmis ligomis,
alergiškais maistu, vaistais,
vabzdžių įkandimais bei įvairioms
aplinkos sukeltoms alergijoms.
Dr. Segalene sėkmingai suderinia
medicininį išsilavinimą JAV su
dideliu patyrimu Europoje ir JAV.
Kalba lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.
1725 W. Harrison St.-207
Chicago, IL 60612
Tel. 312-942-6296.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwest uni-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už priemamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Suite 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
„Skautybės kelio“ vardu siunčiančius paramos auksas „Draugui“ ar padėkos žodį už skautams skiriamą dėmesį ir savaitinį skautų puslapį vieneteliame už Lietuvos ribų lietuviškame dienraštyje, pasiekiančiame visus pasaulio kontinentus.

Džiaugdamasi „Skautybės

kelio“ 50 metų sukaktimi, pasiūdo nei atostogoms, nei „pensijon“ dar nesitraukti.

Budėdama,

j.v.s. Irena Regienė

„Skautybės kelio“ redaktorė

„Lituanicos“ skautų tunto „Geležinio Vilko“ draugovės vilkiukai iškyloje į „Draugo“ spaustuve susipažino su spaustuves mašinomis ir laikraščiu. Labiausiai juos žavėjo didysis presas.

Nuotr. Jono Kuprio

„Jeigu socliberalai laimės bent trečdalią vietų Seime, bandysiu tapti ministru pirmininku“, — aiškino savo ketinimus šios partijos pirmininkas Artūras Paulauskas po pasimatymo su prezidentu. Čia gal ir nieko naujo. Tačiau spaudai priminus, kad trečdalis Seimo balsų jam neužteks, pareiškdamas, kad į koaliciją kviesias centristus, artimai bendradarbiausius su liberalais, Paulauskas mums vėl sumaišo kortas. Juk mes visi iki vieno Paulauską ir jo pasekėjus iki šiol vadinome tik kairiaisiais, kai kurie — ir komunistais, ir į vieną terbą dėjome kartu su LDDP, valstiečiais, Prunskienės partija, socialdemokratais, tad ir nušėbė klausiam: kodėl dabar jis taip sako? Ar jis centrą ir liberalus laiko irgi kairiaisiais, ar pats save bando tapatinti su centru arba net su dešiniomis? Bet centras, bent iki šiol, kairiųjų krates kaip užkrečiamą raupą, o liberalai save tik dešiniomis talaiko, ir Paulauskas to negali nežinoti. Taigi šis politikas, buvęs kairiųjų kandidatas į prezidentus, jų remiamas vos „per plauką“ tos kėdės nelaimėjęs, Naujosios partijos — socliberalų steigėjas — ne kairysis? Tai kas jis, galų gale, yra?

Per dešimt iš naujo atkurtos Lietuvos nepriklausomybės metų valstybės politinį pavieklą mes lyg ir buvome baigę piešti: Tėvynės sąjunga (Konservatoriai), krikščionys demokratai — partija ir sąjunga, — tautininkai, demokratai, tremtiniai — politiniai kaliniai, Lietuvos laisvės lyga ir keli mažesni jų krypties junginiai — aiški dešinioji grupė; socialdemokratai, LDDP, Valstiečių partija, socliberalai, Prunskienės moterys — aiški kairė; centras, bent daugumai, daugiau ar mažiau — vidurys. Liberalai, kai kam gal ir ne visiškai aiškūs, bet visgi — dešinė. Didžiosios grupuotės turėjo ir kraštutinių: kairė — socialistus, dešinė — jaunulietuvius, nepriklausomi triukšmadariai — štauskinkinkus. Dešinieji ir kairieji turėjo progos ir Lietuvos valdžioje pabuvoti: pirmieji — du, antrieji viena kartą. Tačiau nei vieni, nei kiti ypatingą sėkmę pasigirti negali. Todėl lyg ir pagrįstai spėjiojom, kad tauta valdžią gali patikėti joje nebuvusiems viduriniams — centristams, jungtyje su liberalais, bet į savivaldybių rinkimus visiškai netikėtai nukritę paulauskininkai mūsų nusipieštą pavieklą sujaukė. Ir kas bus dabar? Ar gali atsitikti taip,

kaip anais prieškarinės Lietuvos nepriklausomybės laikais, kai irgi jau nusipieštą Lietuvos demokratijos pavieklą po taip pat netikėtų rinkimų išdavų sudarė 1926 m. gruodžio 17 d. perversmas? Politiniu požiūriu padėtis buvo gana panaši į dabartinę. Tada taip pat buvo aiškios kairė, dešinė, ir bent pusiau aiškus centras. Dešinėje vyravo krikščionių demokratų blokas, kairėje karaliavo socialdemokratai, o viduryje — gal ir ne visi su mano požiūriu sutiks — valstiečiai liaudininkai, kurie, kaip atskira partija, buvo stipriausi. Buvo išrinkti irgi trys seimai. Pirmajame seime iš 78 dešinieji turėjo 38 atstovus (krikščionys demokratai — 15, ūkininkų sąjunga — 12, darbo federacija — 11), valstiečiai liaudininkai — 20, socialdemokratai — 10, darbo kuopos (komunistai) — 5, žydai — 3, lenkai — 2. Lenkams Seimo darbuose nedalyvaujant, 38 atstovus turėjo ir opozicija, todėl Seimas neįstengė dirbti ir po mažiau kaip pusmečio buvo paleistas.

Antrajame Seime krikščionių demokratų blokas laimėjo 40 atstovų (krikščionys demokratai ir ūkininkų sąjunga — po 14, darbo federacija — 12, valstiečiai liaudininkai — 8, žydai — 7, lenkai — 4, vokiečiai — 2, rusai — 1. Komunistai iš Seimo išnyko, nes prieš rinkimus jų kandidatai buvo areštuoti už priešvalstybinę veiklą. Nors krikščionys demokratai turėjo daugumą ir vyriausybę galėjo sudaryti vieni, tačiau jie kvietėsi į koaliciją valstiečių liaudininkus. Nors toji koalicija ilgai neištvėrė, tačiau visgi buvo parodytas dešiniųjų noras bandyti dirbti net su jų vadinamais „sicilikais“. Dešiniams valdant, Seimas išsilaikė trejus metus. Aštuonerius metus Lietuvą valdė, trečiojo Seimo rinkimus krikščionys demokratai pralaimėjo. Jų blokas gavo tik 30 atstovų, valstiečiai liaudininkai — 22, socialdemokratai — 15, tautininkai — 3, ūkininkų partija — 2, žydai — 3, lenkai — 4, vokiečiai — 1, naujai įsijungę klapiediečiai — 5. Būdinga, kad liaudininkų, kaip gausiausios partijos, vadovybė, ėmusi sudarinti vyriausybę, koalicijos ieškojo ne pas kairiuosius, bet krikščionių demokratų bloke ir tarėsi su krikščionių ūkininkų sąjunga, tačiau partijos dauguma pareikalavo detis tik su socialdemokratais.

Nežinia, kiek ilgai ši sandoma būtų išsilaikiusi, nes, kai-

riųjų laimėjimo paskatinti, komunistai pradėjo kelti triukšmą, įsukdami į jį dalį socialdemokratų, ir dėl valstiečių liaudininko Mykolo Sleževičiaus vyriausybės tikro ar tik tariamo nesugebėjimo valstybėje palaikyti tvarkos įvyko perversmas, tačiau rinkimus laimėjusios centro partijos laikysena, vyriausybę sudarant, rodė jos lankstumą ir nebologą politinę nuovoką. Jeigu toji koalicija būtų žlugusi, beveik tikra, kad liaudininkai būtų grįžę prie koalicijos su dešiniomis, nors kartą su jais buvo ir išsiskyre. Ar dabar centristai ir dešinieji nori taip daryti? Savivaldybių lygmenyje to lyg ir nematyti: kol kas abi grupės tik pasipurkštauti telink. Veikiausios žvalgosi į kairiuosius. Tai rodo ir konservatorius Razmos užuominos apie sandomą su LDDP, ir Ozolo ieškojimas sandomos su kairiaisiais, Vilniaus merą renkant. Bet gal tai tik savivaldybių plotmėje, o Seimo aukštumoje gal bus ir kitaip? O gal yra ir dar viena priežastis, ypač ryškėjanti, kai šiandieninį Lietuvos partinį pasaulį bandom gretinti su anų metų Lietuvos tokiu pačiu pasauliu: ar tokios pačios — ar bent panašios — yra tos kairės ir tos dešinės? Dešinė gal kiek ir panaši, bet ar ką nors bendra turi kairė?

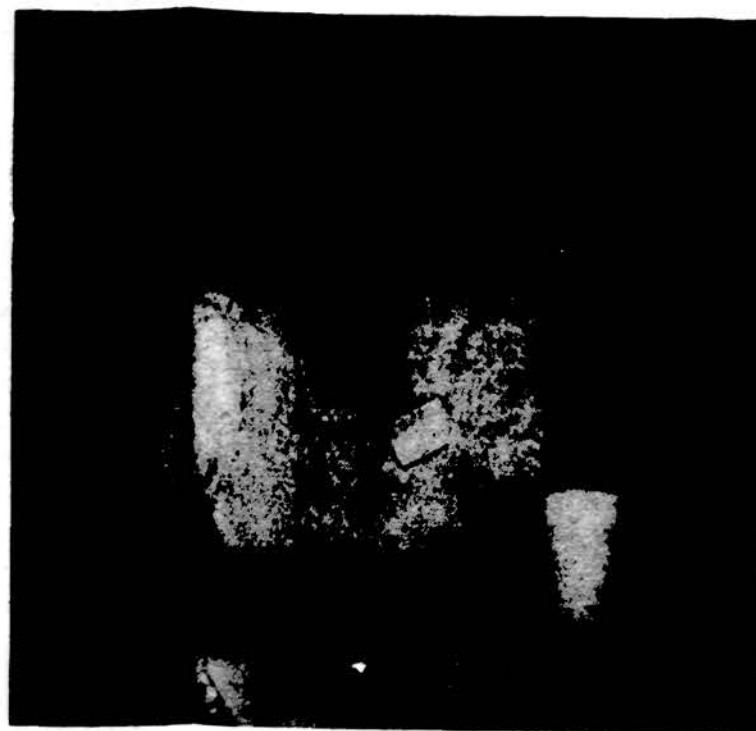
Panašūs būtų gal tik socialdemokratai, tačiau jų veiklos pagrindas jau irgi pasikeitęs. Nebe tokie gamyklų ir kiti darbininkai miestuose, nebėra nei dvarų, nei jų kumelių, nebent jie norėtų kantis su iš kolūkių sudarytų bendrovių naujais savininkais — buvusiais nomenklaturininkais, dabar kapitalistais, susibūrusiais į valstiečių partiją. Bet ši partija jau skelbiama esanti irgi kairiųjų pusėje, neva pakeitusi valstiečių liaudininkų ir atstovaujanti dešiniųjų nukurdintam kaimui. Todėl, tokio tikro darbo lauko neturėdami, socialdemokratai, panašiai kaip ir jų aštrūs dešinieji priešinkai krikščionys demokratai, Lietuvoje neišsivystė į kokią nors reikšmingą jėgą, tarp savęs ginčijosi, skilo ir dabar jau labai rimtai dailosi sandomio. Bet kur ji rasti? Kairiaja pasivadinus juos į tokią sandomą jau seniai viliojanti ir LDDP, tačiau į tą lauką ji ateina iš visiško priešingos pusės, ir vargu, ar jų kairumas tikras. Socialdemokratai į politikos lauką įsiveržė demokratiniu keliu, kaip vieni pirmųjų idėjos puoselėtojai, bet LDDP ateina iš komunistinės diktatūros pasaulio, ne varginuosius nuo skriaudėjų gynulio, bet brutaliausią jų skriaudų sovietinę sistemą sukurę. Už tai ir ilgai užtruk-

rotonda, kuri baigiasi plačiu kupolu. Rotondą ir koncertų salę puošia grakščios kolonos. Neseniai pagal architektės R. Tarabildienės projektą restauruoti rūmai yra vienas gražiausių stačių provincijoje. Dabar čia įsikūręs Lietuvos Gyvulininkystės institutas, kuris užima ne tik šiuos rūmus, bet ir vėlesniais metais pastatytą 3 aukštų pastatą. Didelį poveikį Baisogalai turėjo dvaro ruomuose įsikūręs Gyvulininkystės institutas. Čia buvo kuriamos ir tobulinamos Lietuvos juodmargių ir Lietuvos žaliųjų galvijų, Lietuvos baltųjų kiaulių, Lietuvos juodgalvių avių veislės. Sukurta ir praktikoje įgyvendinta galvijų selekcinio technologija, kraujo grupių nustatymo metodas ir kt.

Baisogaloje dirbo ir dirba gerai žinomų mokslininkų, dabartiniu metu institutui vadovauja direktorius J. Jatkauškas.

Ir šviesa, ir kultūra

Kas tik užsuka į Baisogalą, nori pasigrožėti buvusio dvaro rūmais. Iš tolo jie šviečia parko prieglobstyje. Pastatyti XIX a. viduryje (1857 m.). Neoklasicistinio stiliaus, su darbiniai suderintais graikų ir romėnų architektūros elementais. Dominuoja 3-jų aukštų

Irena Regienė, ilgametė „Skautybės kelio“ redaktorė, „Drauge“.

si, daug kartelių tarp socialdemokratų suklebė, vos prieš porą dienų sukurta, šių abiejų, daugelio manymu, trapi sandoma neišsilaikys. Del savivaldybių rinkimų pasekmių subūrta bendram rinkimui į Seimą sąrašui sudaryti, sandoma gali nė tų rinkimų nesulaukti.

Tai taip neiškus ir Valstiečių partijos kairumas. Jos pirmininkas Ramūnas Karbauskis — milijonierius. Nariai — tokie, kaip naujas dvarininkas jo tėvas, iš kolūkių pirmininkystės praturtėjęs. Grūto miško savininkas ir kiti panašūs buvę komunistai, kolūkių turto „paveldėtojai“, į paviršių išplaukę tik dėl dešiniųjų nesugebėjimo tvarkyti valstybės reikalų ir dėl to, prieš juos garsiai triukšmaudami, įgiję populiarumą. Tad ir nenuostabu, kad tik Bobelio LKDS ryžosi su jais dėtis.

O kokia kairė ir aš iš viso kairė yra Artūro Paulausko Naujoji sąjunga — socliberalai, vis tiek dar lieka mįslė, dar daugiau supainiota jo vėliausiai pareiškimas prezidentūroje ir spaudai, kad jis ir prezidentas, neseniai buvęs priešrinkininkas, daugiau klausimų dėl darbo savivaldybės bei Seime sutaria. Tad ar turi kas nors atsakymą, kas ir kokia dabar Lietuvoje kairė ir koks jos tikslas? O gal iš viso kairės nėra, bet ją vadinina tik sovietiniu palikimu susipainioję, buvę nomenklaturininkai, pagal seną įprotį pirmiausia siekiantys sau naudą, bet ne dirbantys lietuvių tautos bei Lietuvos valstybės gerovei? O kairės visgi reikėtų. Visiškai naujos kairės, kuri drąsiai stotų ginti to čia minimo palikimo skriaudžiausio ano nepriklausomybės laikotarpio lietuvių tautos bei Lietuvos valstybės nugarkaulio — kaimo. Aštuonioliktųjų metų nepriklausomos Lietuvos seimai, nors ir beveik per

pusę mažesni negu dabartiniai, kaimą gynė, rėmė, puoselėjo, vertino ir iš jo išsilaikino pasididžiavimo vertą tautos bei valstybės šviesuomenę, uolius darbininkus jos gerovei ir drąsiausios kovotojus dėl Lietuvos laisvės. Tų laikų aidai skambūs ir šiandien, ir tik gaila, kad jie reikiamai neatliepia.

„PROVINCILJA—2000“ RENGINIAI PUNSKO KRAŠTE

Kovo 23-26 d. Punsko apylinkėse vyko „Musica aeternitatis“ projekto „Provincija—2000“ renginiai. Vienas pagrindinių šio projekto tikslų — skatinti žmones džiaugsmingai švesti Didįjį krikščionybės jubiliejų, drauge ieškoti jo prasmės. Projekto vykdytojai susitiko su įvairių Punsko krašto mokyklų mokytojais ir moksleiviais, Suvalkų lietuvių šeimomis. Per susitikimus Naviųnykų ir Krasnovo pagrindinėse mokyklose, Punsko licejuje buvo pristatytas artėjančias Lietuvos II Eucharistinis kongresas, surengti koncertai. Kovo 25 d. Punsko lietuvių kultūros namuose Punsko gyventojai klausėsi šiuolaikinės krikščioniškosios muzikos koncerto „Jubilėjaus slėpynys“. Po koncerto susitiktas su Punsko licejaus moksleiviais ir kultūros namų darbuotojais. Anot „Provincija—2000“ renginių koordinatūros V. Spangelevičiūtės, ši išvyka yra viena sėkmingiausių.

• **Šiauliai.** Kovo 13 d. Šiaulių vyskupijos Katechetikos centras organizavo parapijų katechezės seminarą. Seminaro dalyviai pasidalijo patirtimi, kaip rengiamasi Susitaikinimo, Eucharistijos ir Sutvirtinimo sakramentams parapijose. Kalbėta apie maldos svarbą pačių katechetų gyvenime, keistais tikybės pamokų pavyzdžiais.

Nieko savaime neatsiranda

Didžioji dalis žmonių yra „vartotojai“ — savo kasdienybės aplinkoje pasinaudojantys įrankiais, patogumais, informacija, įvairiomis gėrybėmis, net nepagalvodami, kad nieko savaime neatsiranda. Kazkas turėjo sukurti, pagaminti, galbūt įdėti daug pastangų, kad gyvenimo srovė tekėtų be užuolankų ir užtvankų. Iš tikrųjų esame tiek pripratę prie nuolatinės „gauti“ sąvokos, kad skubame kritikuoti, peikti, labai vangiai pagiriame, įvertiname.

Ypač lietuviškosios visuomenės gyvenime, iš kurios reikalaujame daug daugiau, padidome jai kur kas mažiau tolerantiškumo, kaip kitataučių bendruomenė. Tad šiandien padarykime išimti — pakalbime apie pusšimčio metų sukaktį ir žmones, kurie įgalino jos sulaukti. Tiesa, tai ne pasaulinio masto sukaktis, švenčiama su paradais, vėliavomis ir ugningomis (deja, daugiausia tuščiomis) kalbomis. Net ir lietuvių tarpe ši sukaktis reikšminga tik tam tikrai grupei žmonių. Šiuo atveju — skautams ir visiems, besidomintiems vertinga, jaunimą auklėjančia skautų organizacijos veikla.

Kaip sakoma — geriau vėliau, negu niekuomet, tad ir mes truputį pavėlavome sukaktį paminėti, tačiau ką reiškia kelios dienos prieš penkiasdešimties metų laikotarpą? Tad su malonumu prisimename, kad 1950 m. balandžio viduryje dienraštį „Drauge“ pirmą kartą pasirodė skyrius, netrukus pavardintas „Skautybės kelio“ vardu. Jame atsispindėjo skautiškoji veikla — įvykiai ir žmonės, darbai ir rūpestiai, idėjos ir idealai. Per tą pusšimtį metų „Skautybės kelio“ trečiadieniais keliauta daug daug kartų, būta ir ne vieno kelionių palydovo, sumaniai vedusio skautišką skyrių „Drauge“, bet niekas nepardė tiek ištvermės, taip sumaniai ir ištikimai šio skyriaus neregavome, kaip dabartinė jo redaktorė Irena Regienė.

Šiose pareigose ji jau 36 metai, o tai — neeilinis pasiaukojimas.

Galbūt tik ji, ir iš dalies kolegės redaktorės, žino, kiek pastangų reikia, kad kiekvieną trečiadienį antrasis „Draugo“ puslapis sužydėtų skautiškais nuotraukomis, žiniomis, straipsneliais ir apskritai skautiška medžiaga. Iš įvairių atsiliepimų žinome,

kad šį skyrių skaito ir skaitai, ir neskaityti, tačiau taip pat žinome, kad net skautiškas pareigos supratimas nepadaeda redaktorei surinkti medžiagos vos vienam puslapiui per savaitę užpildyti. Kiek tenka sesei Irenai skambinėti, rašyti laiškus, prašyti ir net bartis, kol „išspaudžia“ nuotraukų tekėtų be užuolankų ir užtvankų. Iš tikrųjų esame tiek pripratę prie nuolatinės „gauti“ sąvokos, kad skubame kritikuoti, peikti, labai vangiai pagiriame, įvertiname.

Jaunesnieji tvirtina, kad „laikraščiai yra nebeveiksmingi, nes informacijos galima paskleisti pigiau, greičiau, geriau, plačiau elektroniniu paštu, internetu, fakais“. Su tuo taip pat galima sutikti, bet spausdintas žodis, ypač lietuviškas, dar toli gražu nešvenčiama su paradais, vėliavomis ir ugningomis (deja, daugiausia tuščiomis) kalbomis. Net ir lietuvių tarpe ši sukaktis reikšminga tik tam tikrai grupei žmonių. Šiuo atveju — skautams ir visiems, besidomintiems vertinga, jaunimą auklėjančia skautų organizacijos veikla.

Sakykite, tuomet tas buvo svarbu, nes žmonės neturėjo kitokių greitojo susizinojimo priemonių. Iš dalies — taip. Bet savojo spauda buvo ir yra daug reikšmingesnė už prastą informacijos teikimą. Tą žino visi, kurie leidžia laikraščius, žurnalus, kurie į juos rašo, juose kitais būdais bendradarbiauja. Tad ir „Skautybės kelias“ yra labai tampri ryšys tarp visos lietuviškosios skautijos, jungiantis ir buvusiąją, ir dabar veikiančią, ir ateities kartas, kuriuos skautaus po mūsų. Dėl to „Draugas“ mielai skautams kas savaitę dovanuoja po vieną savo puslapį, prašydamas visai nedaug: kad skautai jame bendradarbiautų, padarytų jį prasmingą, kad dienraštį skaitytų ir teikiama informacija pasinaudotų.

O sesei Irenai Regienei, „Skautybės kelio“ ilgametei redaktorei, linkime ištvermės ir jėgų! Visuomet būdė!

Pabaiga

• **Vilnius.** Kovo 18 d. Vilniaus Sv. Juozapo kunigų seminarijoje įšventinta 10 diaikonų.

ŽEMDIRBIŲ IR MOKSLININKŲ KRAŠTAS

Tėsinys Nr.4

STASYS GENTVILAS

Pergalės deivės paminklas perėjais metais pastatytas Radviliškyje, švenčiant 80-ies metų sukaktį, kai 1919 metų lapkričio 21-22 d. Lietuvos savanorių kariuomenė po atkaklios kovos prie Radviliškio sutruošino jungtinę vokiečių ir rusų kariuomenę, išgarsėjusią bermontininkų vardu.

Kovojant su bermontininkais, 15 kovos žuvusių karių buvo palaidoti Baisogalos kapinėse 1928 m. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dešimtmečio proga baisogaliečiai miestelyje pastatė paminklą žuvusiems kariams. Tačiau sovietų okupacijos metais paminklas buvo nugriautas, o 1989 metais atstatytas Laisvės paminklas.

Baisogaliečiai gerbia savanorių karių, palaidotų kapuose ir savo žemiečių Lietuvos savanorių Juozo, Broniaus ir Vinco Šarauskų atminimą. Pulkininkas Juozas sušaudytas 1941-aisiais Červenėje, o Bronius nukankintas Vorkutos lageryje 1942 m. liepos 4 d. Įvertindamas Šarauskų nuopelnus Lietuvai, 1927 m. Respublikos prezidentas A. Smetona apėmė trijų savanorių Šarauskų tėviškę Komariškių kaime netoli Baisogalos. Atminimo kryžius ir paminklas kapinėse pastatytas sovietų nužudytiems, perlaidotiems partizanams.

Valstybinių ar religinių švenčių metu baisogaliečiai susirenka prie Laisvės pa-

minklo arba prie savanorių, žuvusių už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, kovose su bermontininkais ir bolševikų nukankintų partizanų kapu. Ant jų atminimo paminklo įrašyti žodžiai „Paguldė jie galvas ant žemės šventos už Dievą, Tėvynę ir Laisvę Tautos“. Baisogalos klebonas mons. Pranciškus Šcepavičius minėjimą ar švenčių metu aukoja šv. Mišias ir sako pamokslą. Šventas žuvusiųjų atminimas sustiprina baisogaliečių meilę tėvynei Lietuvai.

Ir šviesa, ir kultūra

Kas tik užsuka į Baisogalą, nori pasigrožėti buvusio dvaro rūmais. Iš tolo jie šviečia parko prieglobstyje. Pastatyti XIX a. viduryje (1857 m.). Neoklasicistinio stiliaus, su darbiniai suderintais graikų ir romėnų architektūros elementais. Dominuoja 3-jų aukštų

rotonda, kuri baigiasi plačiu kupolu. Rotondą ir koncertų salę puošia grakščios kolonos. Neseniai pagal architektės R. Tarabildienės projektą restauruoti rūmai yra vienas gražiausių stačių provincijoje. Dabar čia įsikūręs Lietuvos Gyvulininkystės institutas, kuris užima ne tik šiuos rūmus, bet ir vėlesniais metais pastatytą 3 aukštų pastatą.

Didelį poveikį Baisogalai turėjo dvaro ruomuose įsikūręs Gyvulininkystės institutas. Čia buvo kuriamos ir tobulinamos Lietuvos juodmargių ir Lietuvos žaliųjų galvijų, Lietuvos baltųjų kiaulių, Lietuvos juodgalvių avių veislės. Sukurta ir praktikoje įgyvendinta galvijų selekcinio technologija, kraujo grupių nustatymo metodas ir kt.

Baisogaloje dirbo ir dirba gerai žinomų mokslininkų, dabartiniu metu institutui vadovauja direktorius J. Jatkauškas.

Augo, gražėjo ir Baisogalos miestelis. Pastatyti kultūros namai, modernus vaikų darželis, ambulatorija, eksperimentinio ūkio administracijos pastatas, baseinas, katilinė, daug gyvenamųjų namų ir ūkininkų gyvenamųjų pastatų. Baisogaloje gimė ir augo daug žymių ir Lietuvai nusipelnusių žmonių, kurie ir šiandien sėkmingai dirba savo tėvynės gerovei.

Baisogala yra seniūnijos centras, kuriam jau kelintą kadenciją vadovauja seniūnas Petras Kašcionis. Ši apylinkė didžiausia visame rajone.

Šiandien Baisogala dar labiau išgražėjo ir išgarsėjo. Miestelyje yra bažnyčia, vidurinė mokykla, darželis-mokykla, nauja slaugos ir palai-komojo gydymo ligoninė, poliklinika, vaistinė. Yra paštas, taupomasis bankas, geležinkelio stotis, girininkija, muzikos ir dailės mokyklų filialas, policijos nuovada, veterinarinė

vaistinė, veiklia pirtis, skalbykla, komunalinis ūkis ir katinė. Nemažai veikia ir maisto produktų bei ūkinių prekių parduotuvių.

Baisogalos herbas ir atributai

1791 m. lapkričio 10 d. Lenkijos karalius ir Lietuvos Didysis kunigaikštis Stanislovas Augustas baisogaliečiams suteikė Laisvojo miesto teises ir herbą. Pergamentinis privilegijos originalas, spalvotu herbo piešiniu patvirtintas Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės mažuoju antspaudu ir įristas į odinius paauskuotus viršelius, išliko iki mūsų dienų. Dabar jis saugomas Sankt Peterburge, Istorijos instituto archyve. Baisogalos privilegijoje rašoma: „O kad tas miestas antspauduodamas, tiek teismo, tiek miesto vykdymo reikalus, išrašus ir oficialius raštus, pa-

tirtų tikrą garbę, suteikiame jam tokią herbą, koks čia yra matyti nupieštas, tai yra dešinėje pusėje pasaga, ant kurios tupi paukštis, laikantis snape žiedą, kairėje gi pusėje — Dievo apvaizda, kurį herbe leidžiame tam miestui naudoti antspauduose ir visokiuose ženkluose“.

Atkuriant istorinį Baisogalos herbą, buvo panaudoti jo svarbiausieji ikonografiniai elementai. Pagal juos herbo etaloną nupiešė dailininkas Arvydas Kazdailis. Lietuvos heraldikos komisija jį aprobavo 1992 m. sausio 23 d. Vertindamas ir didžiudamasis Baisogalos herbu, seniūnas Petras Kašcionis sako: „Miestelių saugo Dievo Apvaizda“.

Gyvenimo kelią prisimenant

Kun. V. Rimšelis, MIC

Kareivių žiaurumai

Kai kurie kareiviai su lenkais ir žydais buvo labai žiaurūs. Viršų mūsų kambario buvo lenkų kambarys. Mes kasdien aštuntą valandą ryto girdėdavom staugimą, lyg gyvulių balsus. Mūsų kambario lubos braškėdavo. Mūsų žmonės buvo įpratę sakyti, kad lenkai krepšinį žaidžia. O tai buvo lenkų su bizūnais mušimas. Lenkams buvo uždrausta šaukti ir reikėti, kai juos mušdavo. Bet jie galėjo šaukti tik gyvulių pamegdžiojimo balsais.

Mus lietuvius kasdien vieną kartą išvesdavo į lauką. turėdavom eiti aplink didelę aikštę. Buvo uždrausta dairytis. Bet mes vis matydavom ant kiekvieno kampo aukščiausios tvoros įruoštas būdas, kur kareiviai, apginkluoti automatiniais šautuvais, saugodavo, kad kas iš lagerio nepabėgtų. Kur mus vedavo, tai mums nereikėjo bėgti, bet lenkai visada turėjo bėgti. Lenkės mergaitės, kurios tarnavo virtuvėje, taip pat bėgdavo. Kareiviai jas šunimis užsiundydavo. Kai šunies joms kojas kandziodavo, tai kareiviai labai džiaugsmingai kvatodavo. Daugumoje kareivių buvo parinkti tie, kuriems lenkai kuriuo nors būdu buvo nusikalte. Tai visą laiką lageryje vyko lenkam kerštas. Vieną kartą matėme, kaip bėgo vienas jaunas lenkas. Jį vijosi kareivis, turėdamas rankoje lentelę iš lovos. Lenką pavijęs jam trenkė su lentele į pečius. Ant lentelės buvo vinis, kuri sulindo į pečius. Lenkas alpsta iš skausmo, o kareivis visai nepaiso.

V. Sidzikauskas gavo leidimą kartais susitikti su savo žmona, kuri buvo moterų palatose. Jie gaudavo pavaikšioti drauge apie dvidešimt minučių. Jis vis ką nors bausis pamatydavo ir sugrįžęs mums papasakodavo. Kartą du lenkai, turbūt iš miesto paimiti, taisė namo langus. Juodu prie lango pradėjo lyg ir išdykaukti. Vienas kareivis į juos šovė ir pataikė vienam į galvą — peršovė galvos kiaušą pusiau. Žudikas kareivis kaip niekur nieko juokdamasis gyresis, kad būtų nušovęs abudu lenkus, jeigu būtų šovęs iš automato.

Vieną kareivį vadindavom riezniu, nes jis atrodė kaip gyvulių skerdikas. Jis kartais užsimanydavo pamedžioti žydaites. Girtas jis ateidavo arti mūsų spygliuoto lango ir iš tolo pradėdavo šaukti žydaites, kurios buvo antrame aukšte. Kai tik viena prisirindavo prie lango, tai jis mėgindavo ją nušauti su brauningu. Panašiai jie elgdavosi ir su lenkaitėmis. Vieną šaltą dieną išvesti į lauką vaikščioti, pamatė išsirikiavusių mergaičių gimnazistų būrį. Vaikščiojant pamatė, kaip kelios mergaitės iškrito gal nuo šalčio ar pervargimo, nes jos buvo taip išrikiuotos porą valandų. Tas mergaites suvarė į kambarį šalia mūsų kambario. Viršuje sienoje buvo apskrita skylė, per kurią buvo galima susikalbėti su tom mergaitėmis. Pasirodo, jos buvo aštuntos klasės gimnazistės ir buvo nubautos už tautinio lenkų himno giedojimą.

Mūsų kambariye priviso per daug utelių. V. Sidzikauskas, kaip vieno kambario atstovas, apie tai pranešė lagerio prižiūrėtojams. Kitą dieną mus nuvežė į traukinio stotį. Su

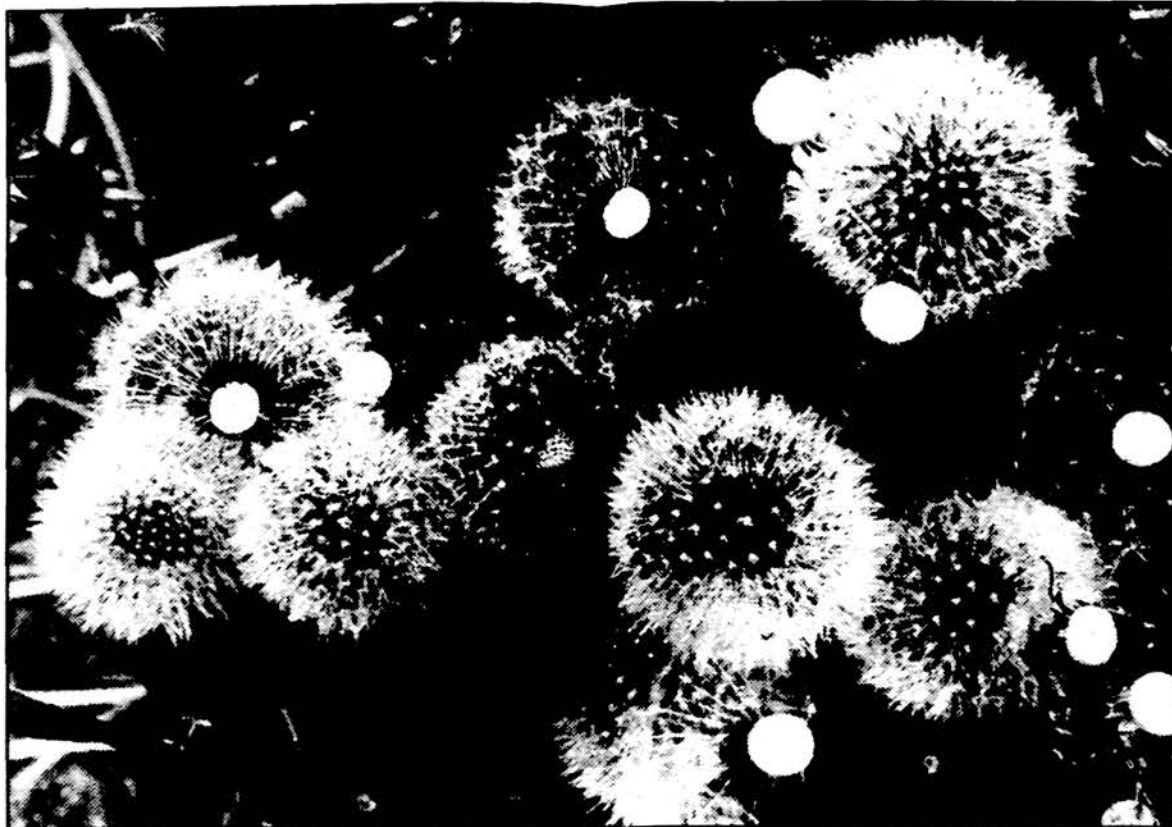
varė į vieną vagoną, nuvežė toliau nuo stoties ir liepė visus drabužius sukabinėti ant paruoštų kablių. Mus nuogus išvarė laukan. Mes nuogi ir basi lakstėm apie vagoną, iš kurio tik dvokiantys dūmai garavo. Žmonės iš stoties stebėjo mus, kaip kokį nepaprastą cirką. Kai mus sugrąžino į lagerį, pamatė, kad utelių tie nuodai nesunaikino. Todel toks „Entlausung“ — Nuotelinimas turėjo būti pakartotas. Ir vėl turėjom nuogi lakstyti aplink vagoną. Nuostabu, kad niekas neperšalo ir niekas nuo to nesusergo.

Vieną rytą laukėm prie durų kavos pasiimti. Jurgis Kasakaitis iš nekantrumo į duris pabarškino ir nuėjo. Atsidarė durys. Prie didelio katilo stovėjo vienas kareivis, kurį mes vadindavom „vištų numintu“: nes jis buvo mažas ir piktas. Jis apšaukė mane ir prie manęs stovintį mokytoją Petrą. Veliau atėjo į mūsų kambarį vyriausio karininko pavaduotojas ir paaiškino, kad mes negalime barškinti į duris. Taigi tasai „vištų numintas“ mus jau apskundė. Kai išleido mus vaikščioti aplink aikštę, mus stebėjo ir tas „vištų numintas“ kareivis. O Petras, pro jį praeidamas, vis nusi juokdavo. Tą patį vakarą atėjo vyriausiasis lagerio viršininkas. Jis pradėjo reikėti ir piktai klausė, kas pabarškino į duris. Visi tylėjo. Tada jis liepė kareiviui parodyti, kurie barškino. Kareivis parodė į mane ir Petrą. Tada viršininkas dar labiau pradėjo šaukti, grasindamas sušaudyti. Jis iššaukė mus pro duris. V. Sidzikauskas pradėjo gražiai aiškinti, kad čia gal buvo koks nesuipratimas, tie vaikinai tik gal tarp savęs susistumdė. Jau išėjus pro duris kareiviui, viršininkas pasakė: „Einsperren“. — Uždaryti į daboklę. Tada daboklę skirta nepaklusniems kareiviams. Mus nuvedė į antą aukštą, leido į kambarį ir duris užrakino. Pro langą matėm platų kelią. Ūkininkai važinėjo į laukus bulvių sodinti. Kelios vokiečiai vis sustodavo prie mūsų lango ir bandydavo mus pakalbinti. Langa galėjom atsidaryti. Jos mane, kad čia kareiviai žiūri pro langą. Vakare kareiviai atnešė mums didelį čiuzinį. Naktį gerai išmiegojom. Bet per tris dienas niekas pas mus neatejo ir nieko mums neatnešė. Taigi tris dienas badavom.

Teismas lageryje

Pavasarių daug jaunų vyrų išvežė pas ūkininkus darbus. Kitiems buvo pasiūlyta grįžti į Lietuvą. Tokius savanorius iš lėktuvo nuleisdavo atlikti duotus uždavinius. Man nieko nesiūle, tik dažnai apie mane klausinėjo V. Sidzikauskas. Turbūt lagerio viršininkas, Geštapo majoras, mane gerai išidėmėjo. V. Sidzikauskas patarė man užsiauginti ūsus. Tada gal viršininkas manys, kad ir mane išvežė darbus. Man ūsai labai greitai užaugo. Vieni sako, kad aš su tais ūsais panašus į A. Smetoną, kiti, kad į Vincą Kudirką. Taigi tie ūsai mane pakeitė. Buvo mūsų kambariye vienas menininkas. Jis angliu pašeilui nupiešė kelis paveikslus. Tai man liko atmintis iš lagerio.

Mūsų kambariye buvo toks keistas berniokas Bareika. Jis vis bandydavo ką nors pavogti. Jis visiemis be galo įgriso. Kasdien ryte jis vis stovėdavo prie durų ir laukdavo atne-

Praėjusių žiedų prisiminimas. Nuotr. Romualdo Kisieliaus

MALONI POLICIJA IR IŠSILAVINĘ KALINIAI

VYTAUTAS VOLERTAS

šant duonos. Jis pagriebdavo duonos kepalukus ir juos aplaužydavo. Nenorėjom jo išduoti prižiūrėtojams kareiviams. Surengėm jam teismą. Jis buvo apkaltintas ir tuo, kad užtes kal kam ant drabužių atnešdavo. Buvo sutarta, kad jį reikia diržu nuplakti. Visi kambario kaliniai tame jau apskundė. Kai išleido mus vaikščioti aplink aikštę, mus stebėjo ir tas „vištų numintas“ kareivis. O Petras, pro jį praeidamas, vis nusi juokdavo. Tą patį vakarą atėjo vyriausiasis lagerio viršininkas. Jis pradėjo reikėti ir piktai klausė, kas pabarškino į duris. Visi tylėjo. Tada jis liepė kareiviui parodyti, kurie barškino. Kareivis parodė į mane ir Petrą. Tada viršininkas dar labiau pradėjo šaukti, grasindamas sušaudyti. Jis iššaukė mus pro duris. V. Sidzikauskas pradėjo gražiai aiškinti, kad čia gal buvo koks nesuipratimas, tie vaikinai tik gal tarp savęs susistumdė. Jau išėjus pro duris kareiviui, viršininkas pasakė: „Einsperren“. — Uždaryti į daboklę. Tada daboklę skirta nepaklusniems kareiviams. Mus nuvedė į antą aukštą, leido į kambarį ir duris užrakino. Pro langą matėm platų kelią. Ūkininkai važinėjo į laukus bulvių sodinti. Kelios vokiečiai vis sustodavo prie mūsų lango ir bandydavo mus pakalbinti. Langa galėjom atsidaryti. Jos mane, kad čia kareiviai žiūri pro langą. Vakare kareiviai atnešė mums didelį čiuzinį. Naktį gerai išmiegojom. Bet per tris dienas niekas pas mus neatejo ir nieko mums neatnešė. Taigi tris dienas badavom.

Man tas pasirodymas buvo be galo nemalonus. Aš niekad nieko nemušiau su diržu. Pasirodymas man priminė, kai patėvis skersdavo kiaušę. Jam tas skerdimas irgi buvo nemalonus. Pirmą jis įsikalbėdavo, kokių būdu kiaušę yra kalta. Jis prisimindavo, kur ir kiek kiaušę žalos padarė, kad jį iškniso pievą, vis lėkdavo į bulves ir į daržą. Tada jis pradėdavo tą kiaušę gaudyti. O jį nepasiduoda ir pagauta žveigė...

Mūsų lovytės buvo dviauksčės. Vladas Kurkauskas gulėdavo viršuje, apacioje miegojo jo geras draugas, kurio kairioji akis buvo stiklinė. Tai šitas vienakis turėjo parvesti Bareiką, kuris sugrįžęs priejo prie to stalo, kur mes žaidėm. Tada vienakis užmetė Bareiką ant galvos paklodę. Į pagalbą priejo V. Kurkauskas. Vienakis pagavo Kurkauską koją ir pradėjo jį versti ant stalo. Kurkauskas pradėjo piktai šaukti. Vienakis, supratęs, kas atsitiko, pradėjo apverstą Bareiką mušti, iki su-trūko diržas. Taip ir neteko visiems dalyvauti mušime.

Paleistas Bareika pradėjo Sidzikauską atsiprašinėti ir žadėjo pasitaisyti. Bet po keleto dienų jis vėl pradėjo duoną dalinti, nuvogdamas nuo kepalukų sau kokį kampuką. Tada vėl buvo teismas ir nutarta jį perduoti lagerio viršininkui. Vieną dieną kareiviai jį išsivedė, o po savaitės jis buvo grąžintas į mūsų kambarį. Jis papasakojo, kaip sunku buvo tame šaltame kambariye būti, kur žiurkės laksto ir tik ant sutrintų šlapių šiaudų gali atsigtulti. O, išleidžiant iš karcerio, viršininkas labai žiauriai apmušė.

Neseniai „Drauge“ buvo užsiminta lietuvių jaunimo demonstracija Vašingtone (1980.07.18). Norėta pabrėžti a.a. kun. Kazimiero Pugevičiaus pareigūnų visur, kur tik jis galėjo padėti tuo laiku okupuotai Lietuvai. Be to, jau čia pat ateina dvidešimtmetinė sukaktis nuo didelio garso ir vėliau ilgai netilpančios aidus palikusio įvykio. Istorią gali būti įdomi ir naudinga šių dienų jauniems žmonėms, žinantiems savo lietuvišką kilmę, kurie gal tik tuo metu gimė. O gal bus ir šokia tokia paskata kuo nors padėti jau laisvai, bet dar vargstančiai Lietuvai.

Čia apkalbėmės demonstracijos tiklas buvo atkreipti amerikiečių dėmesį į Lietuvos okupaciją. Tuo metu šio krašto spauda labai negarbingai pataikaudavo Sovietų Sąjungai ir Lietuvai tytiomis nutylėdavo. Kad apie ją prabilūt, reikėjo kokių nors keisto, bet rimto įvykio, pro kurį negalėtų negirdomis prabėgti nei vienas rimtesnis laikraštis.

Demonstracijai parinkta reikšminga data, olimpiados Maskvoje atidarymo išvakarės. Ruošiasi atidžiai, rūpestingai. Žiūrėta, kad demonstrantai sudarytų rimtą vaizdą, todėl kalbintas kun. K. Pugevičius ir S. Kudirka. Abu sutiko. Demonstrantams buvo svarbu savo tarpe turėti kunigą ir tada garsumą beglį nuo sovietinio laivo. Taip pat į demonstrantus kviesti tik darbus turį arba universitetų studentai, kad nesudarytų išdykelių išpuolis. Atidžiai stebėta, kad demonstracija nebūtų rishama su JAV LB ir kad demonstrantų grupė nebūtų išryškintas koks nors grupės vadovas, — demonstravimas skatinami ne kieno nors kito, o tik savų sąjūnių.

Štai kokia buvo demonstracijos pradžia.

Ketvirtadienį (1980.07.17), tik po vakarienių, iš gyvenamųjų vietų demonstrantai leidosi keliu, kiti tolimon — iš Hartfordo į Vašingtoną yra 7-8 val. kelio automobiliu. Tai iš ketvirtadienio į penktadienį jiems liko mažai miego, nes atvykus dar reikėjo anksti rytą aptarti planus.

Ankštų labai karštos liepos 18 d. rytą, apie 9:40, aštuoni automobiliai pajudėjo nuo Mayflower viešbučio. Dviem siauromis gatvelėmis, jau pasidalinę į dvi grupes, pasiekė 16th St. Prie SSSR ambasados įplaukė į 16th St. ir skersai gatvės užtvėnkė judėjimą į abi puses, — vieni prie vieno šviesų, kiti prie kitų. Du jaunuo-

liai, šokę iš automobilių, užlipo ant šviesų stulpų ir per šešių linijų gatvę aukštai ištiesė plakatus: „Free Lithuania Now“. Kiti leidosi tiesiai prie SSSR ambasados sienos, pasi-ruošę grandines ir užraktus. Per pusantros minutes išties-tas plakatas ir 18 asmenų, policijai stebintis, jau sėdėjo prisirakinę prie ambasados tvoros, ant kurios tiesėsi Lietuvos vėliava. Kadangi ten draudžiama demonstruoti ir niekam niekados neduoda leidimo, visus 18 areštavo, prieš tai policijai nukirpus prisirakinimo grandines.

Demonstrantų pasakojimu, Vašingtono policija buvusi maloni ir labai stebėjosi, iš kur atsirado vien išsiauklėje, gerus darbus turį žmonės bei „graduate“ studentai. Areštuoti buvo: kun. K. Pugevičius, Simas Kudirka, Gintė Damušytė — šie visi trys iš N.Y.; Jūratė ir Rimantas Stirbiai, Virgus Volertas, Vytautas Volertas (jn.), Juozas Krakauskas, C. Hardy, Vidmantas Rukšys — šie iš Filadelfijos apylinkių; Birutė Zdanaitė, Leonas Bernotas iš Hartfordo; Danutė Vaiciulaitė, Asta Banionytė, Ofelija Baršketytė, Linas Kojelis, Margiris Aistis ir Vytenis Gureckas — visi iš Vašingtono. Po formalumų vakarop buvo išleisti, praėjus apie 8 val. nuo suėmimo. Rugpjūčio 18 d. paskyrė teismą.

Kitas dalykas demonstracijos metu atlikinėjo Alė Maciūnienė, Laima Bagdonavičienė, Aušra Bagdonavičiūtė, Gintaras Dragūnas (iš Filadelfijos) ir Viktoras Nakas (iš Vašingtono). Jie tvarkė informaciją spaudai ir žiūrovams bei praeiviams dalino informaciją apie Lietuvą. Areštuotuosius savo atsakomybėn iki teismo pasiėmė Algimantas Gureckas, Daina Penkionaitė ir Jonas Bobelis. Visus teisinius reikalus tvarkė adv. Ernest Raskauskas.

Iš kitų vietovių jaunimo demonstracijose dalyvauti neragino. Bijota, kad žinia apie planuojamą įvykį plačiai nepasklistų ir nepasiektų Vašingtono policijos. Be to, nenorėta areštu apskunkinti tų, kurie gal nebūvo šiam žygiui gerai pasirūpę. Kad nebūtų pažeistas rimtumas, pačiam aktyviausiam vienietui, kuris turėjo būti paliestas miesto ar federalinių tvarkos prižiūrėtojų, kviesti tik pilnamečiai ir pastovias tarnybas užimę asmenys. Nutarta prie savęs neturėti nei laikrodžių, nei žiedų, nei pinigų, išskyrus visus asmens dokumentus. Net automobilių raktus judėjimą blo-

SKELBIMAI

ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukais
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

Kalame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdedame
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiame stogus. Skambinti
Romui tel. 630-774-1025.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Carlisle Staffing
350 E. Ogden Avenue
Westmont, IL 60559
Temporary Employment Agency is
hiring without a fee in the companies
for temporary and permanent
assignments.
Assembly positions are available in
Downers Grove. Three shifts. Very
good environment. Lots of overtime
and double time hours. Pay rate: \$6.50-
7.00 on start. Good benefits after 3
months. No English necessary.
Machine operators and welders are
needed. Must read blueprints and in-
structions in English.
Legal documents required.
Call: 630-928-0238. Ask for Halina
or Marek. We speak English, Polish,
Russian, Spanish, German.

Vyrų ir moterų kirpėja.
15 metų patyrimas. Greitas,
malonus patarnavimas.
Skambinti Vanda, tel. 708-422-6558.

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada is accepting applicants for
Permanent Residence!
For free information call:
1-773-282-9500.
GTS concentrating in immigration to
Canada
www.immigration-service.com

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
OFFICE (773) 886-8888
HOME (708) 425-7180
FAX (708) 886-8839

RIMAS LSTANKUS

• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybės įkainavimas vertai
• Perkaime ir perduodame namus
• Pasaikinkama nuolaida

Išnuomojamas 2 mieg. bt.
Archer ir Harlem apyl. \$550 į
mėn. + „sec. deposit“. Tel.
708-594-1472. Palikti žinutę.

Apt. For Rent
Vic. Midway airport. 2 bedrm.
Incl. Heat + sec. dep. \$600 mo.
Non smoking adults, no pets.
Call after 5 p.m., tel. 773-585-5757.

Pora ieško buto su 2
miegamaisiais
kambariais.
Tel. 773-735-5712.

Moteris ieško darbo. Turi
žalią kortelę. Gali prižiūrėti
vaikus, senokus; gali gyventi
kartu. Tel. 773-847-2943.

Help Wanted
3 female care givers needed.
Must be able to inject insulin.
Good English required. Help-
ful if owns a car also.
Tel. 262-763-2615.

Savo namuose siūvau užuo-
laidas, staltieses, dek. pagalvėles
ir kt. Turiu patirtį Amerikoje.
Taip pat taisau rūbus. Skambinti
Zitai 708-749-4384.

SIASYS CONSTRUCTION
Statybos darbai, rūsų, vonių ir
virtuvų įrengimas; priestatai;
karmikos plytelės; „sidings“,
„soffits“, „deck“, „gutters“, plokštės
ir „shingle“ stogai; cementas,
dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetti, tel. 630-241-1912.

kavę paliko ant sėdynių, ku-
riuos tuojau iš paskos surinko
kiti grupės nariai, nesirakinę
prie SSSR ambasados. Griež-
tai atsisakyta šūkavimų, prie-
šinimosi policijai ir kitokių,
rimtumą žeminančių ekscesų.
Šis demonstravusių brožas
buvo pastebėtas ir pabrėžtas
spaudos bei juos areštavusių
pareigūnų.

Demonstracijai tokiu laiku
ir tokioje vietoje reikėjo dide-
lio tikslumo. Pasiruošimo tak-
tika įjungė daug detalių. Viet-
nai nepasisekus, galėjo viskas
nueiti niekais. Dalyviai pasa-
kojo:

„Pasiruošėme, susėdome į
automobilių karavaną. Dar tu-
rėjome 15 minučių laukti, kol
kiti spės telefonu pranešti
spaudai. Apėmė didelė įtampa,
niekas nekalbėjo, tik pirštais
barbeno sau į kelius, ne-
tyčiomis parodydami savo ner-
vingumą. Ar pasisekė? Ar ke-
lio nepastos nenumatytos kliūtys?
Kai laikrodžiai rodė
nustatytą laiką, pajudėjome.
Įtampa staiga dingo, nes kiek-
vieno mintis užgožė pareigos,
kurias jis turėjo įvykdyti.
Grįžti jau negalėjome, tad ir
nervingumui neliko vietos. O
kai demonstrantai jau buvo
areštuoti, policija klausinėjo:
„Kai jūs padarėte? Turbūt
daug kartų repetavote“.

Byla buvo atidėta, ji įvyko
tik gal po penkių mėnesių. De-
monstrantai kiekvienos savai-
tės ketvirtadieniais turėjo te-
lefonu pranešti Vašingtono po-
licijai, kad jie dar iš Amerikos
nepabėgo. Teisėjas buvo labai
simpatingas ir labai menko-
mis bausmėmis nubaudė tik
du dalyvius. Kitus išteisino su
pastaba: „Aš greitai išėsiu į

pensiją ir tikiuosi, kad jūsų
daugiau čia nematysiu“. Vi-
suomenė gausiai aukojo de-
monstrantų gynbai, o kai
baigėsi byla, šiame fonde li-
kusių per 3,000 dol. buvo per-
duoti JAV LB.

Ši, beveik prieš dvi dešimtis
metų įvykdyta, demonstracija
buvo viena efektyviausių. Gaila,
kad iš gyvųjų tarpo pasi-
traukė toks svarbus asmuo
visa savo veikla ir šioje de-
monstracijoje, kun. K. Puge-
vičius. Iš demonstrantų tarpo
yra mokslo daktarų, ambasa-
dorių, kunigų. Visi tvarkingai
veržiasi gyvenimui, daugumas
jų augina savo vaikus, kurie
jau gal tik po kelerių metų
gales planuoti savas demonst-
racijas, Lietuvai naudingas, —
gal korybiniais, gal mokslo su-
gebėjimais ir darbais.

• **Klaipėda.** Kovo 11-12 d.
Klaipėdos Šv. Juozapo Darbi-
ninko parapijoje vyko Švč.
Sakramento adoracijos šventė.
Visų pirma įvairių klasių moks-
leiviai, jų šeimos, pedago-
gai, aukštųjų ir aukštesniųjų
mokyklų dėstytojai ir studen-
tai, įvairios maldos grupės
adoravo Švč. Sakramentą. Ty-
lios maldos minutes keitė
giesmės, skaitomos Biblijos iš-
traukos, asmeninės maldos.
Adoracijos iškilmes buvo už-
baigtos agape.

• Kovo 10 d. naujai atida-
rytoje Lietuvos fotomenininkų
sąjungos galerijoje „Prospek-
tas“ (Gedimino pr. 43, Vilnius)
pradėta eksponuoti fotografijų
paroda „Lietuva — dešimt
metų nepriklausomybės“.

2000 METAI

GEGUŽĖS MĖN.

5 d., penktadienį — Amerikos Lietuvių meno draugijos metinis susirinkimas ir M. K. Čiurlionio festivalio pristatymas visuomenei 8 val. vak. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Meninę programą atliks Audrė Budrytė ir Rokas Zubovas.

6 ir 7 d., šeštadienį ir sekmadienį — Lietuvos Šaulių sąjungos išeivijoje XV visuotinis dalinių atstovų suvažiavimas, Čikagoje, Šaulių namuose.

7 d., sekmadienį — G. Verdi operos „La Traviata“ pastatymą Morton mokyklos auditorijoje rengia Čikagos Lietuvių opera. Pradžia 3 v. p.p.

12 d., penktadienį — Vlado Vijeikio dailės darbų parodos atidarymas ir dailininko pagerbimas 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.

— Anglijos lietuvių klubo pusmetinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

13 d., šeštadienį — JAV LB Vidurio Vakarų apygardos ir rajoninis suvažiavimas 9 val. r. „Bočių“ meneje, PLC, Lemonte.

14 d., sekmadienį — Operinis koncertas Jaunimo centre. Pradžia 3 val. p.p.

— „Mama, Tau“ pietūs 12 val. p.p. PLC, Lemonte. Rengia Pal. J. Matulaučiaus misija.

19 d., penktadienį — „Poetijos diena“ Jaunimo centro kavinėje. Rengia LB Kultūros taryba.

— JAV LB Brighton Parko apylinkės valdybos rengiami pavyzdiniai Nekalto Prasidejimo parapijos mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield Ave., tuoj po 10:30 val. r. lietuviškų šv. Mišių.

— Brighton Parko Lietuvių namų savininkų gegužinė Šaulių namuose.

26 d., penktadienį — Koncertas fortepijonui keturiomis rankomis. Skambina Sonata ir Rokas Zubovai. 7:30 v.v. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemonte.

28 d., sekmadienį — Neringos Nekrašytės, Laimos Lapkauskaitės ir Dalios Gedvilienės Vaikų ansamblio koncertas 3 val. p.p. Jaunimo centre. Rengia „Saulutė“.

29 d., pirmadienį — Mirusių prisiminimo iškilmės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse prie Steigėjų paminklo.

BIRŽELIO MĖN.

4 d., sekmadienį — Čikagos ir apylinkių N. Pr. M. M. seserų vienuolijos rėmėjų metinis susirinkimas. Šv. Mišios 8 val. r. Šv. M. M. Gimimo bažnyčioje Marquette Parke. Po Mišių susirinkimas parapijos salėje.

— Tauragės klubo gegužinė Šaulių rinktinės namuose.

11 d., sekmadienį — Ateitininkų Šeimos šventė ir Ateitininkų namų gegužinė vyks Lemonte, Ateitininkų namuose ir jų ažuolyne.

17 d., šeštadienį — Tautinio jaunimo ansamblio „Grandis“ koncertas, PLC, Lemonte.

18 d., sekmadienį — Čikagos Lietuvių moterų klubo tradicinis „Gintaro“ pokylis Martini (Evergreen Park) salėje.

— Tauragės klubo pusmetinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

— Tragiškųjų birželio tremimų minėjimas Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje ir salėje.

— Tėvo diena PLC, Lemonte.

25 d., sekmadienį — „Vai-

ko vartai į mokslą“ gegužinė PLC sodelyje.

— Anglijos lietuvių klubo gegužinė Šaulių namuose.

— Lietuvos Krikščionių demokratų rėmėjų gegužinė Ateitininkų namuose, Lemonte.

LIEPOS MĖN.

2 d., sekmadienį — Vytuto Didžiojo šaulių rinktinės gegužinė rinktinės namuose.

7, 8 ir 9 d., savaitgalį — Brighton Parko festivalis (visas dienas) nuo 12 val. p.p. iki 10 val. vak.

9 d., sekmadienį — Pasaulio lietuvių centro gegužinė, PLC, Lemonte.

16 d., sekmadienį — Arkivysk. Jurgio Matulaučiaus Palaimintuoju paskelbimo šventė bus minima 10:30 val. r. šv. Mišiomis Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke. Tuoj po Mišių minėjimas parapijos salėje. Minėjimą rengia Čikagos ir apylinkių N. Pr. M. Marijos seserų vienuolijos rėmėjai.

— Išvyka prie prezidentinių eglių ir paminklėlių International Friendship Gardens, Michigan City, Indiana. Rengia Lietuvių Veteranų sąga „Ramovė“.

23 d., sekmadienį — JAV LB Waukegan/Lake County apylinkės metinė gegužinė ruošiamą Wauconda, IL, Lakewood Forest Preserve Shelter C. Pradžia 12 val. p.p.

— Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąga (ALIAS) Čikagos skyriaus gegužinė Michiganoje, MI, Rudaičių-Marchertų vasarvietėje.

— Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Čikagos skyriaus metinė gegužinė Ateitininkų namų ažuolyne. Pradžia 12:30 v.p.p.

30 d., sekmadienį — Metinė „Draugo“ gegužinė Marijonų sodelyje, Čikagoje.

RUGPJŪČIO MĖN.

6 d., sekmadienį — Vytuto Didžiojo šaulių rinktinės gegužinė Šaulių rinktinės namuose.

13 d., sekmadienį — JAV LB Vidurio Vakarų apygardos ir apylinkių gegužinė 12 val., PLC sodelyje, Lemonte.

— Zarasiškių klubo gegužinė Šaulių namuose.

20 d., sekmadienį — ALTO Čikagos skyriaus gegužinė Ateitininkų namų sodelyje, Lemonte.

— LB Lemonto apylinkės gegužinė PLC, Lemonte.

27 d., sekmadienį — Ilinoisio Lietuvių Respublikonų lygos metinė gegužinė 12 val. p.p. PLC sodelyje, Lemonte.

RUGSĖJO MĖN.

3 d., sekmadienį — Tautos Šventės minėjimas V.D. šaulių rinktinės namuose.

— Pasaulio lietuvių centro gegužinė, PLC, Lemonte.

9 d., sekmadienį — Jaunimo centre koncertuos „Trys tigriukai“. Koncertą rengia JAV LB Kultūros taryba.

10 d., sekmadienį — Tradicinė Čikagos ir visų apylinkių lietuvių šiluvos atlaidų procesija Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje (Marquette Parke) 1:30 val. p.p.

— Vytuto Didžiojo šaulių rinktinės gegužinė Šaulių rinktinės namuose.

17 d., sekmadienį — „Draugo“ pokylis Jaunimo centre.

24 d., sekmadienį — Lietuvių fondo 6-tos metinės golfo žaidynės Old Country Club laukuose.

— Suvalkiečių draugijos gegužinė Šaulių namuose. Pradžia 12 val.

SPALIO MĖN.

1 d., sekmadienį — Lithuanian Mercy Lift dešimtmečio sukaktuvinis pokylis (Viduramžių tema) vyks Lemonte „Montefiori“ paviljonuose ir daržuose. Pradžia 3 val. p.p.

— Vytuto Didžiojo šaulių rinktinės gegužinė rinktinės namuose.

5 d., ketvirtadienį — Zarasiškių klubo metinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

8 d., sekmadienį — Virtuozo Gedimino Kvinkio vargonų koncertas ir Pabendravimo pietūs 12 val. p.p. PLC, Lemonte. Rengia Pal. J. Matulaučiaus misija.

20-22 d., penktadienį-sekmadienį — LITHPEX XXVIII filateliškos parodos Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Rengia Filatelistų draugija „Lietuva“.

28 d., šeštadienį — „Lituanica“ futbolo klubo 50 metų sukakties iškilmingas paminėjimo pokylis PLC, Lemonte.

— PLC, Lemonte, 12 val. Maironio liuanistinės mokyklos mokinių piešinių paroda ir koncertas, kuriame dalyvauja ir pianistas Rokas Zubovas bei Vilniaus Styginis kvartetas. Amerikos Lietuvių vaikų piešinių parodos-konkurso atidarymas.

29 d., sekmadienį — Visuomeniškos Vėlinių iškilmės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse 12 val. prie Steigėjų paminklo. Ruošia Kapų sklypų savininkų draugija ir Bendruomenės pasauliečių komitetas, garbės sargyboje dalyvaujant šauliams ir ramovėnams.

— Panevėziečių klubo metinis narių susirinkimas. 10 val. r. Jėzuitų koplyčioje šv. Mišios už mirusius narius. 12 val. susirinkimas Jaunimo centre.

— University of Chicago 3 val. p.p. naujų Lietuvos kompozitorių kūrinių, sukurtų Čiurlionio metinių proga, premjera Amerikoje ir Čiurlionio tapybos darbų reprodukcijų paroda. Groja Vilniaus Styginis kvartetas, pianistai Sonata Zubovienė ir Rokas Zubovas. Įžanginiu žodžiu kūrinius pristatys muzikologas Linas Paulauskis.

LAPKRIČIO MĖN.

1 d., trečiadienį — M.K. Čiurlionio 125 gimimo metines minint, koncertas Chicago Cultural Center Preston Bradley Hall. Dalyvauja „Dainavos“ ansamblis, Vilniaus Styginis kvartetas, aktorė Audrė Budrytė ir pianistas Rokas Zubovas. Rengia Chicago -Vilniaus miestų seserystės komitetas, Balzeko Lietuvių kultūros muziejus ir Amerikos lietuvių meno draugija. Pradžia 6 val. vak.

3 d., penktadienį — PLC, Lemonte, Lietuvių dailės muziejuje, 7 v.v. Amerikoje gyvenančių dailininkų meno kūrinių, dedikuotų Čiurlionio metinėms, parodos atidarymas. 8 val. v. Lietuvos kompozitorių naujų kūrinių, sukurtų Čiurlionio metinių proga, premjera Amerikoje. Groja Vilniaus Styginis kvartetas, pianistai Sonata Zubovienė ir Rokas Zubovas. Įžanginiu žodžiu kūrinius aptaria muzikologas Linas Paulauskis.

4 d., šeštadienį — Lietuvių fondo metinio vajeaus pokylis Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

— Jaunimo centre, 12 val. Čikagos liuanistinės mokyklos mokinių paroda ir koncertas, kuriame dalyvauja ir pianistas Rokas Zubovas ir Vilniaus Styginis kvartetas.

— Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, 6 v.v. Čiurlionio tapybos darbų reprodukcijų ir meno darbų, dedikuotų Čiurlionio metinėms parodos atidarymas.

GRUODŽIO MĖN.

— Jaunimo centro did. salėje 7:30 v.v. Čiurlionio muzikos ir poezijos koncertas. Tapybos darbų kūrinių paroda. Dainuoja „Dainavos“ ansamblis, dirig. Darius Polikaitis; griežia Vilniaus Styginis kvartetas, fortepijonu groja Rokas Zubovas, skaito Audrė Budrytė.

5 d., sekmadienį — Lietuvių Dailės muziejuje, PLC, Lemonte, 1 val. p.p. Akademine popietė ir vaidinimas pagal M.K. Čiurlionio ir S. Kymanaitės-Čiurlionienės laiškus „Ilgejimosi sonata“, festivalio uždarymas.

11 d., šeštadienį — Suvalkiečių draugijos metinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

— JAV LB Waukegan/Lake County apylinkės tradicinis Rudens pokylis, minint tautinių šokių šokėjų grupę „Klumpė“ 20 metų sukaktį, ruošiamas 6 val. vak. Midlane Country Club, 4555 W. Yorkhouse Rd, Wadsworth, IL. (prie šiaurės Waukegano).

12 d., sekmadienį — „Draugo“ koncertas Marijos mokyklos auditorijoje.

— Tauragės lietuvių klubo metinis narių susirinkimas Šaulių rinktinės namuose.

18 d., šeštadienį — Čikagos Lietuvių operos metinis pokylis Jaunimo centre.

19 d., sekmadienį — Anglijos lietuvių klubo metinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

— Nepriklausomos Lietuvos Kariuomenės atskirumo 82-jų metų sukakties paminėjimas Šaulių namuose, Čikagoje. Rengia Lietuvių veteranų sąjunga „Ramovė“.

23-26 d., ketvirtadienį iki sekmadienio — Teatro festivalis Jaunimo centre. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

1 d., penktadienį — Šampano vakaras. Rengia „Lietuvos Vaikų vilties“ komitetas.

3 d., sekmadienį — Tilžės Akto paskelbimo sukakties minėjimas 2 val. p.p. Šaulių namuose.

9 d., šeštadienį — Labdaros vakaras „Seklyčioje“. Rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

10 d., sekmadienį — Vytuto Didžiojo šaulių rinktinės Kūcios Šaulių namuose.

31 d., sekmadienį — Čikagos Lietuvių operos ruošiamas Naujųjų Metų sutikimas Jaunimo centre.

— Naujųjų Metų sutikimas V.D. šaulių rinktinės namuose.

2001 METAI

KOVO MĖN.

25 d., sekmadienį — Čikagos ir apylinkių Nekalto Prasidejimo Šv. M. Marijos seserų vienuolijos rėmėjų metinė šventė. 2 val. p.p. Tėvų jėzuitų koplyčioje šv. Mišios už gyvus ir mirusius narius. 3 val. p.p. Jaunimo centro did. salėje programa ir vakarienė.

IVAIRŲ RENGINIAI

Lietuvių Tautinių šokių šventė Toronto, Kanadoje, vyks š.m. liepos mėn. 2 d.

Lietuvos Vyčių 87-tas metinis suvažiavimas š. m. liepos 27-30 d. ruošiamas Los Angeles, CA.

Teatro festivalis š. m. lapkričio 23-26 d. vyks Čikagoje, Jaunimo centre. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad š. m. balandžio 26 d., sulaukusi 75 metų, po sunkios ligos mirė Mokytoja, Mamytė, Mociūtė, Uošvė, Sesuo ir Dukterėčia

A. † A.

ALDONA MILMANTIENĖ

Velionė buvo ilgametė „Žiburio“ liuanistinės mokyklos mokytoja, Detroit, MI, Dievo Apvaizdos parapijos tarybos narė, klebonijos administratore ir šeiminingė. Buvo moksleivių ateitininkų vadovė.

Velionė Aldona buvo pašarvota Harris laidotuvių namuose, Livonia, Michigan. Po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje, balandžio 29 d. buvo nulydėta ir palaidota Holy Sepulchre kapinėse.

Giliame liūdesyje liko: sūnus Saulius ir marti Vida Milmantai, dukra Kristina ir zentas David Burr, vaikaičiai: Kristina, Arvydas, Daina, Steven ir Dania; sesutė Ona Savickienė su šeima, Lietuvoje brolienė Regina Stašienė su šeima, dėdė Kazimieras Gričius ir jo šeima bei daug kitų giminių ir pažįstamų.

Laidotuvių direkt. Yolanda M. Zaporackienė.
Tel. 313-554-1275.

A. † A.

VALTERIUI BERŽINSKUI

užbaigus šią žemišką kelionę, žmoną LIUCIJĄ, mūsų mylimą jaunystės draugę, nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės sielvartu ir skausmu.

Genovaitė ir Kazys Trečiokai

Brangiam Tėvui

A. † A.

VALTERIUI BERŽINSKUI

mirus, gilią užuojautą NIDAI ir RAFAELIUI reiškia

Galina, Jolanta, Ramūnas ir Darius Sužiedėliai

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

VLADAS ŠIMOLIŪNAS

Padėka Los Angeles, CA, lietuvių parapijai už gražų Velionio Vlado prisiminimą.

Nuoširdžiai dėkoju prel. dr. Algirdui Olšauskui už giedotines šv. Mišias ir turiningą pamokslą; šv. Kazimiero vargonininkui muz. Viktorui Raliui už iškilmingas giesmes, jo bažnytinio choro pakiliai atliktas, sol. Janinai Čekanauskienei už labai tinkamą „Panis Angelicus“; sol. Antanui Polikaitiui už velykines psalmes, sesėms birutietėms, pirm. A. Paziūrienei ir J. Radvenienei už aukos nešimą prie altoriaus; akt. Ramandai Ragauskui už Mišių skaitymus.

Taip pat dėkoju atsilankiusiems į šias šv. Mišias, kurios buvo atnašautos balandžio 22 d. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Vlado Šimoliūno mirties intencija.

Acta Kalifornijos lietuviškų laidų radijo redaktoriams už a. a. Vlado, buvusio populiarus ir mėgiama tos veiklos darbininko, prisiminimą.

Vladas Šimoliūnas mirė, aprūpintas Sakramentais, 1990 metų Velykų pirmą dieną; palaidotas Los Angeles Forest Lawn kapinėse, šalia savųjų, to paties likimo, tautiečių-tremtinių bendrakaivių. Tėbūna Jam Visagaliai paskirta Amžinybėje gaivaus atilsio vieta...

Stasė V. Pautienienė

„DRAUGAS“ išeivijos ir Lietuvos jungtis;

DRAUGAS lietuvių šv. sv. turtys ir sargai!

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGA“

DRAUGA atmintime savo testamentu

Mylimam Broliui

A. † A.

VACLOVUI BORTKEVIČIUI

Lietuvoje mirus, mūsų mielai dr. JANINAI JAKŠEVIČIENEI ir seseriai MARIJAI MARKULIENEI bei jų šeimoms reiškiamė gilią ir nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimė.

Valentina Zubiniene

Jonas ir Jolanta Zubinai

Liucina Grigalauskienė

A. † A.

VALTERIUI BERŽINSKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamė žmonai LIUCIJAI ir visai šeimai.

Cape Cod'o draugai:

Dr. Valius ir Elena Bergai

Jonas ir Aleksandra Čereškos

Danutė Jančauskienė

Irena Jansonienė

Bronius ir Tamara Markeliūnai

Česlovas ir Irena Mickūnai

Alfonsas ir Regina Petručiai

Vytautas ir Eugenija Rastoniai

Dr. Janina Snieškienė

Jonas ir Bronė Zdaniai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Regina Andrijauskienė (kairėje) ir Albina Ramanauskienė maloniai sutiko svečius „Laiškų lietuviams“ 50 metų jubiliejine šventėje.

Nuotr. Tado Kulbio

Filisterių Skautų sąjungos Čikagos skyriaus sueiga penktadienį, gegužės 19 d., 7 val. vak. vyks pas filisterius Juozą ir Dailą Liubinskus, 9716 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL. Bus aptariami einamieji reikalai, svarstomi nauji, klausoma pasisakymų, atsakoma į klausimus. Visi filisteriai kviečiami dalyvauti.

Židinio pamaldos už visas Mamas rengiamos šeštadienį, gegužės 6 d., 4 val. popiet jėzuitų koplyčioje Čikagoje. Tema: „Marija savo Sūnaus gimimo 2000 m. jubiliejuje“. Nuširdžiai kviečiame.

Klausytojai į „Traviatos“ spektaklį neisigiję bilietų iš anksto, galės tai padaryti prieš spektaklį sekmadienį nuo 1 valandos Mortono mokyklos bilietų kasoje. Tačiau patartina bilietus nusipirkti dar šią savaitę „Seklyčioje“, kad išvengtumėme susikimšimo prie kasos paskutinę minutę. Vienaip ar kitaip, nei vienas neturėtų praleisti vienintelės progos ir nepamatyti Eligijaus Domarko surežisuotų puikių „Traviatos“ scenų, kuriose skambės žavingos solistų ir choro atliekamos arijos.

LANKĖSI LITUANISTIKOS CENTRE ČIKAGOJE

Virginija Paplauskienė atvyko iš Lietuvos Kauno Maironio muziejaus. Tai jau trečias atsilankymas JAV. Šį kartą ji yra komandiruotėje ir tvarko Antano Vaičiulaičio archyvą. Muziejininkė Virginija atsilankė Čikagos Lituanistikos tyrimo ir studijų centre. Ji rinko medžiagą apie išeivijos rašytojus ir poetus.

Jos įspūdžiai iš archyvo:

„Lituanistikos tyrimo ir studijų centre esu jau trečią kartą. Džiaugiuosi, kad Čikagoje yra tokia jauki šilta lietuviška salelė, kurioje sukaupiti didžiausi mūsų tautos lobiai. Ši medžiaga reikalinga mums, kaip išganymas. Medžiaga yra neįkainojamos vertės. Archyvo darbuotojai su meile kaupia ir renka unikalią medžiagą. Visa medžiaga kruopščiai tvarkoma ir kataloguojama. Reiktų priminti, kad visa tai atliekama be užmokesčio. Džiaugiuosi, kad atsiranda tokių kilnių žmonių, kurie aukoja savo laisvalaikį, jėgas, dirba — vardan Lietuvos.

Labai sumaniai ir dalykiškai šiam archyvui nuo 1981 m. vadovauja prof. dr. Jonas Račkauskas. Jo deka LTSC leidžiamos retos unikalių knygų, tokios, kaip „Alicija Rūgytė“ (K. Peckus), „Lietuviška chorinė muzika JAV“ (Algis Zaboras), „Amerikos Lietuvių tarybos kūrimosi 1939-1941 metais atspindžiai dokumentuose ir spaudoje“ (Juozas Skirius, Jonas Račkauskas), „A History of the Lithuanian Military Forces in World War II 1939-1945“ (H. L. Gaidis), „Tannenberg and after“ (W. Urban) ir daugelį kitų. Jis

Čikagos Lietuvių pensininkų organizacijos narių susirinkimas šaukiamas gegužės 4 d., ketvirtadienį, 1 val. p.p. Šaulių rinktinės namuose.

PADEKITE DVYNUKAMS!

1999 m. gruodžio mėn. Lietuvoje gimė dvynukai — Vytautas ir Paulius. Jie abu gimė akli. Operacijos, kad vaikai praregėtų, daromos Amerikoje. Garsus akių specialistas, profesorius Bostone, sutiko vaikus operuoti. Vaikai su tėvais atvažiuoja į Bostoną operacijoms gegužės 15 d. Vaikų senelis renka pinigus, ir turi surinkęs dalį reikalingų lėšų, taip pat gavęs daug pažadų. Bet to dar neužtenka. Todėl kreipiamės į Jus, Amerikos lietuviai, prašydami paramos šiai nelaimės ištiktai šeimai — kas galite padėkite, kad vaikai galėtų matyti!

Aukos siųskite — čekius rašykite: Lithuanian Human Services Council, 2711 West 71 st Street, Chicago, IL 60629 ant čekio pažymėkite, kad auka skirta dvynukams.

Aukos nurašomos nuo mokesčių Tax. I.D. 36-3163350.

Birutė Jasaitienė

taip pat randa galimybes atsikviesti iš Lietuvos bibliotekininkes, kurios galėtų padėti tvarkyti archyvą ir biblioteką.

Antras žmogus, kuris rūpinasi archyvu, kaip savo namais, yra istorikė archyvistė Skirmantė Miglinienė. Jos nuoširdi meilė ir rūpestis padeda archyvui gyvuoti. Retas žmogus galėtų skirti tiek laiko ir energijos archyvo išlaikymui bei sutvarkymui.

LTSC yra išeivijos lietuvių pasididžiavimas ir didžiausias turtas. Visa tai turėtų būti išsaugota ir išlaikyta Čikagoje. Manau, kad išeivijos lietuviai ras galimybes padėti išlaikyti šį archyvą, nes tai yra mūsų lietuvių istoriniai ir literatūriniai lobiai.

Mes, lietuviai, džiaugiamės, kad ši medžiaga yra tvarkoma, globojama. Kiekvienas, atvykęs iš Lietuvos, gali laisvai pasinaudoti medžiaga. Tą galiu drąsiai tvirtinti, nes jau trečią kartą naudojuosi archyvo medžiaga ir esu dėkinga už pagalbą. Lituanistikos tyrimo ir studijų centre gavusi reikalingos medžiagos, parengiau leidinį apie Gražiną Tulauskaitę. O taip pat radau vertingos medžiagos apie Ben. Babrauską, Antaną Škėmą, Stasį Pilką, Antaną Vaičiulaitį. Manau, didelė laimė turėti galimybę naudotis šiomis vertybėmis.

Esu tikra, kad šis archyvas gyvuos dar ilgus metus ir bus išeivijos lietuvių remiamas. Čia Čikagoje jis yra saugus ir gerosiose rankose. Kloties ir kūrybinės sėkmės linkiu archyvo darbuotojams.

Virginija Paplauskienė

Švč. M. Marijos Gimimo parapija, kuri aktyviai reiškiasi Pietvakarių apylinkių organizavimo projekto veikloje, kviečia visus Čikagos ir apylinkių lietuvius dalyvauti suvažiavime šeštadienį, gegužės 6 d., 10 val. ryto Maria aukštesniosios mokyklos salėje (6727 S. California). Prašome būti kartu su Gimimo parapija.

Maironio lituanistinės mokyklos išankstinė 2000-2001 mokslo metų registracija vyks šeštadieniais, gegužės 6 ir 13 d., mokyklos patalpose nuo 9 val.r. iki 1 val.p.p. Užsiregistruodami iš anksto, sutaupysite 20 dol.!

Atslusta

paminėti

„Ateities“ 2000-ųjų pirmajame numeryje diak. dr. Arvydas Petras Žygas atsako į klausimą, „kam skiriamas „Ateities“ žurnalas“. „Valstybės. Istorijos. Dabarties“ skyrelyje prisimenamas Prezidentas A.Stulginskis. Jurgita Abraitytė, kartu su jaunimu, susirinkusiu Lietuvos Seime, svarsto visuomenės brandos problemą. Lietuvių piligrimai pas Šventąjį Tėvą. Jaunų katalikų atsivėrimai. „Pašaukimų“ skyrelyje — „vienas iš pačių geriausių dvasininkų Lietuvoje“, — anot autoriaus, — Robertas Grigas. „Dainavos“ stovyklos atgarsiai. Kūrybos pluoštelis. Tiražas 1000 egz. Laisvės al. 13, LT-3000. Kaunas, tel/faks. 32 40 25.

„Kultūros barai“. 2000 m. Nr.4. Vladimiras Laučius apmąsto informacinę revoliuciją. Vytautas Rubavičius peikia istorikus už silpnaregystę žvelgiant į šiandieninę istoriją. Poetė Eglė Juodvalkė spausdina savo eilėraštį „Poezijos pavasaris“, o A. Peluritytė pristato naują Eugenijaus Ališankos poezijos knygą „dievakaulis“, I. Daunoravičiūtė — Jaunimo teatro Vilniuje debutantų spektaklį „Savižudis“. Apžvelgiama plati „Sugrįžusios išeivijos dailės“, atvežtos į Vilnių ir rodomos Radvilų rūmuose, panorama. Taip pat mintys, šovusios į galvą, žiūrint „Poną Tadą“ bei naujų knygų skyrelis.

Filatelistų draugijos „Lietuva“ žurnalas Nr.1999-2 (226). Filatelistų draugijos dokumentai, įvairios žinutės. Klaipėda ir Kuršių Nerija senuosiuose atvirukuose, pastaruoju metu išleisti pašto ženklai. Pristatomas naujas Lietuvos pašto ženklų katalogas. Pasakojama apie naują draugijos narę — 99 metų seserį Perpetua Gudaite. 3715 West 68th Street, Chicago, IL 60629.

Skelbimai

Siuntiniai pinigai per TRANSPAK
Padedam persikraustyti į Lietuvą
(Išlaikau, Draugo, pastatys)
Darbo val. 9 v.r. iki 1 v.p.p.
Tel. 1 773 838 1050

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Glibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0300, Lemont, IL

Žvaigždutė

[Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus]

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Velykų margučiai iš Lietuvos.
Nuotr. Algirdo Kairio

MINTYS PAGALVOJIMUI

Moralė yra viena iš svarbiausių kultūros pažymių ir faktorių. Aukšta moralė yra daug vertingesnė už intelektualumą, nes žmogus, būdamas aukštos ir tvirtos moralės, yra daug atsparesnis visiems bandymams ir pavojams.

Šiuo metu Amerikos žmonių moralė yra dideliame pavojuje... Vulgarus (storžieviskas) hipersensualizmas (viršnorminis jutiminis pergyvenimas) mene, muzikoje ir šokiuose, nervus erzinantį radijo ir televizijos programa veda prie degradacijos (nuosmūgio) ir seksualinės anarchijos (moralinio palaidumo). Ta anarchija (netvarka) yra jau gerokai išsiskynusi, ir einama senovės romėnų ir graikų keliais. Išminčius reikalauja, kad būtų įtemptos visos dvasinės, protinės, kultūrinės ir materialinės (medžiaginės) pajėgos tai anarchijai sustabdyti. Mūsų uždavinys — ne tik nepasiduoti tai anarchijai, bet stoti į kovą lietuvišku atkaklumu.

Juozas Meškauskas,
Daktaras, profesorius,
mokslinių veikalų autorius.

MARIJOS PAGALBA

Katalikų bažnyčia gegužės mėnesį paskyrė Marijos garbei. Marija yra Žemės dukra ir Dievo Motina, todėl ji yra tarpininkė tarp Žemės ir Dangaus. Dažnai ji yra pagelbėjusi žmonėms, kas jos pagalbą yra prašęs. Štai vienas įvykis:

Londonė viena lietuvaite, vardu Ona Šalaševičiūtė, turėdama tik penkiolika metų amžiaus, nukrito nuo laiptų, išsinarindama koją iš klubų. Be to, tas kritimas sunkiai paveikė jos širdį ir nervus. Naktimis be vaistų negalėjo miegoti.

Šešis mėnesius ji išgulėjo lovoje, negalėdama nė su lazdomis paeiti. Trejus metus gydyti pas gydytoją Szwartz, bet šis pagaliau atsisakė ją gydyti. Tada ji pradėjo gydytis pas Šv. Baltramiejaus ligoninės gydytoją dr. Elmaly. Praslinko dveji metai — nei tas nepadėjo. Pateko ji į vieną Londono ligoninę. Jau rengėsi daryti jai operaciją, bet ir nuo to susilaikė — nebebuvo jokios vilties.

Taip praėjo penkeri metai, bekenčiant ir besigydytą. Ne tik su kojomis turėjo sunkumų, bet ir kairė ranka pasidarė bejausmė. Ja nieko negalėjo paimti. Koją atrodė su-

džiūvusi, nes raumenų nedaug buvo likę. Lazda pasiremmdama galėjo šiek tiek paeiti, bet tik koją primindavo prie žemės, atsirasdavo dideli skausmai. Visas kūnas buvo išpūstas ir nesveikas. Mergaitė jau nebetikėjo pagyti. Kasnakt eidama miegoti pasidėdavo žvakę, nes jautėsi tiek silpna, jog atrodė — šios nakties nebeišgyvens.

Prel. J. Prunskis
(Bus daugiau)

MARGUČIŲ BALIUS

Vakar kiškiai iš peties
Triūsė ligi pat nakties, —
Pasidazę nagučius
Pievoj puošė margučius.

Ant margučių marga mirga
samanėlės auksu žvilga,
Eglių žalios adatėlės,
Plukių baltos kepurėlės,
Saulė, žvaigždės, gelsvas
luotas...

Tai kiškiukų sugalvota!

O šiandieną, pamiegoję,
Kiškiai šoka klumpakoji.

Tai smagumas po
paraliais, —
Pievoje margučių balius!

Mokytoja
Grazina Ragalavičienė
JEI GYVENČIAU
VYTAUTO DIDŽIOJO
LAIKAIS

Vieną dieną aš išėdau su Mantu ir Gintu į laiko vartytoją ir nudūmiau į 762 metų Lietuvą. Ten aš apsivilkau kailinius, kuriuos radau palėpėje. Tada mesėjome į mano protėvių namus. Mes ten gavome ginklų, kelis biciai avilius ir meškerių. Po trijų dienų keliavimo, mes užlipome į aukštą kalvą ir iš ten matėme daug upių, ežerų ir keletą pelkių. Aš įlipau į medį ir iš ten mačiau daug miškų. Kitą dieną aš pamaciau stumbrą ir jį nušoviau su strele. Jis krito negyvas. Aš suradau ilgą ir stiprų pagali ir jį stipriai pririšau prie to pagalia. Tada Mantas man padėjo stumbrą nunešti į kaimą. Aš jį parduaviau už 2,000 litų. Mes tuos pinigus pasidalinome su Mantu. Už tuos pinigus nusipirkome daugiau lankų ir strėlių, bei kitų įrankių. Vėl išėjome medžioti. Ši kartą pasikvietėme ir Gintą. Mes visi trys pamatėme daug žvėrių, paukščių. Primedžiojome 1,000 svarų mėsos. Grįžome namo tą pačią dieną.

Sigitas Rimkus,
Baltimorės Karaliaus
Mindaugo lit. m-los
mokinys („Mūsų metai“)

MĖGSTAMIAUSIAS IVYKIS

Mes ruošėmės važiuoti į Wisconsin Dells. Vakare susidėjome daiktus. Ryta atsikėlę ir pavalgę išvažiavome. Kelionėje išbuvome keturias valandas. Aš su sese visą laiką žaidžiau. Kai atvažiavome, suradome viešbutį su baseinu. Išsimaudėme ir išėjome į miestą pasivaikščioti. Grįžom į viešbutį nakvynei.

Kitą dieną važinėjome linksmiausiais kalneliais. Paskiau žiūrėjome kaip važiuoja mašinytės. Pareję į viešbutį, vėl maudėmės. Išsimaudęėjome suptis. Vakare susidėjome daiktus ir išvažiavome namo. Atejus nakčiai, aš ir sesė miegojom iki parvažiavimo namo. Man ten labai patiko.

Gintarė Svirupskaitė,
5 skyriaus mokinė Čikagos
lit. m-la

RATUKŲ KOMANDA

Jie stumdydamiesi artėjo prie manęs ir šaukė mano vardą. „Sauliau, Sauliau!“ Minioje dalyvavo berniukai ir mergaitės. Toliau mačiau kelis vyrus prie „NAYA“ autobusiuko. Visi norėjo mano parašo. Gal norite žinoti kodėl? Todėl, kad aš geriausiai ratukais važinėjau. Aš su visais vaikais pasikalbėjau. Pagaliau pas mane atėjo tie vyrai ir mane pakvietė į jų komandą. Dabar aš keliauju po visą Ameriką ir dalyvauju ratukų rungtynėse. Dabar visi žino mano vardą.

Saulius Valaitis,
5 skyriaus mokinys
Čikagos lit. m-la

GALVOSŪKIO NR. 126 ATSAKYMAI

Šarados atsakymai: Paštas, raštas, kraštas, pirštas, tirs-tas.

GALVOSŪKIO NR. 128 ATSAKYMAS

1. Karvė, 2. rėtis, 3. eketė, 4. genys, 5. žąsis, 6. dailė, 7. ugnis, 8. tulpė, 9. egliš. Laikraščio pavadinimas — Kregždutė.

GALVOSŪKIO NR. 129 ATSAKYMAS

1. Saulė, 2. agrastai, 3. paukštis, 4. slyvos, 5. tarka, 6. gilės, 7. ridikėliai, 8. inkilas. Pasakos pavadinimas Sprig-tas.

GALVOSŪKIO NR. 130 ATSAKYMAI

A. Prancūzijos armijai žygiuojant į Maskvą, Napoleonas Vilniuje gyveno 19 parų (V. Pugačiauskas, „Lituanian in the World“, Nr. 3, p. 38-40, Vilnius, 1997). B. Septyni popiežiai nuo 1309 iki 1377 metų gyveno Avigone. C. Gandro akys yra juodos. D. Prezidentas Stulginskis kalino Antaną Smetoną. E. Prūsijos karalystė buvo paskelbta 1701 metais. Sostinė buvo perkelta iš Karaliaučiaus į Berlyną. Kunigaikštis Fridrichas Vilhelmas tapo karaliumi Fridrichu I. Jo vainikavimas vyko ne Berlyne, bet Karaliaučiuje. Jis skubėjo parodyti savo dėmesį lietuviams (Z. Zinkevičius, „Senujų raštų kalba“, 97 psl., Vilnius, 1988).

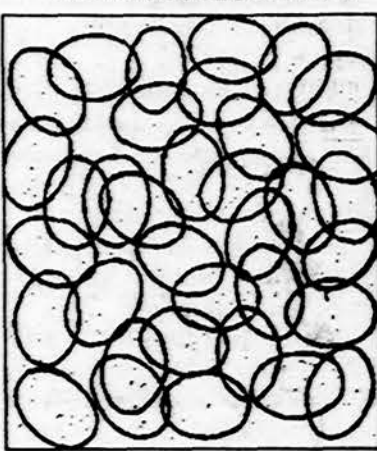
GALVOSŪKIS NR. 146

Ar datulės (dates) auga ant medžių, ar žemėje (kaip ir bulvės)? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 147

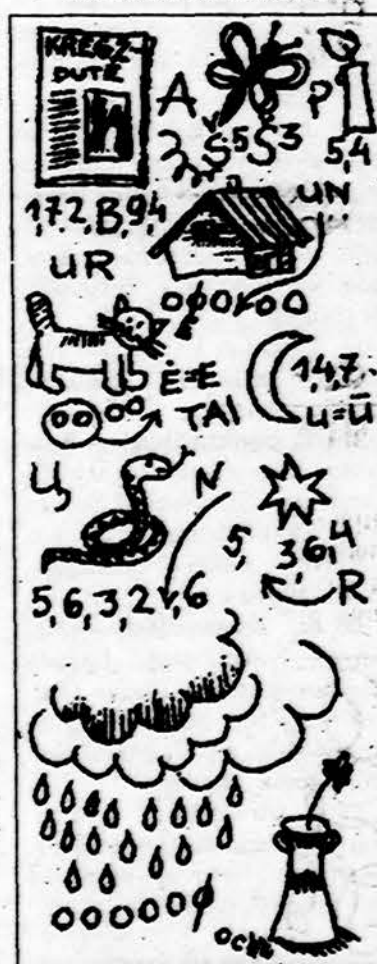
Po tėvo mirties, sūnus atrado jo rašytą laišką, kuriame buvo ir šie žodžiai: „Jūs rasite mano testamentą padėtoje knygoje ant stalo, tarp 95 ir 96 puslapio“. Sūnus parodė laišką advokatui. Advokatas pasakė: „Nė vienas negali ten rasti testamentą“. Paaiškinkite, kodėl? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 148

(Piešinėlis). Nupiešta daug margučių, bet jie sumaišyti. Jums reikės juos suskaičiuoti, o jei norėsite ir nuspalkovite. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 149

(Piešinėliai - rebusas). Perskaitykite rebuse Maironio eilėrašcio dalį. Sudarė 4 klases mokinė Inga Vitkutė iš Telšių. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 150

A. Kiek ilgai Latvijos kariuomenė valdė okupuotą Palangą? B. Kieno uodega galingesnė: liūto, dramblio ar krokodilo? C. Iš kur kilo žodis medicina? D. Izraelis, būdamas karšto klimato šalis, ar savo Šv. Rašte kur užsimena apie ledą, eketę, šerkšną, žiemos pirštines? E. Nuo kurios ligos mirė A. Kulvietis, K. Širvydas, S. Stankevičius, V. Kudirka, P. Vaičaitis, J. Biliūnas, P. Višinskis?

Už visus teisingus atsakymus skiriama 10 taškų, o už dalinius atsakymus — 5 taškai. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA APIE VAIKUS

Žmonės gimę sekmadieniais ir ketvirtadieniais, esą geri ir laimingi, jie dosnūs ir niekam nepavydi (Imbradas).